

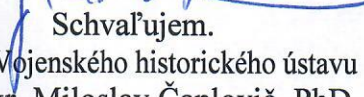
VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV BRATISLAVA

Č.: VHÚ-105/2023

Výtlačok jediný!

Počet listov: 52

Počet príloh: -/-

Schvaľujem.
riaditeľ Vojenského historického ústavu
plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.
Bratislava 19. apríla 2023

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2022

Bratislava 2023

VÝROČNÁ SPRÁVA VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU ZA ROK 2022

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:

Vojenský historický ústav

Sídlo organizácie:

Bratislava, Krajná 27 (PSČ 821 04)

Rezort:

Ministerstvo obrany SR

Forma hospodárenia:

štátna rozpočtová organizácia

Riaditeľ VHÚ:

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, PhD.

Členovia vedenia:

Riaditeľ odboru VHV

PhDr. Peter ŠUMICHRASŤ, PhD.

- zástupca riaditeľa VHÚ:

Riaditeľ VHM:

pplk. Ing. Milan KUBIZNIAK

Riaditeľ VHA:

Mgr. Peter KRALČÁK, PhD.

Riaditeľ Odboru LZ VHÚ:

pplk. Ing. Ladislav DANIELOVITS

Vedúca oddelenia FaPZ VHÚ:

Mgr. Alena BALÁŽIKOVÁ

Vedúci oddelenia LaIV VHÚ:

Ing. Jozef KUSALA

**KONTAKTNÉ ADRESY,
TELEFONICKÉ A FAXOVÉ SPOJENIE**

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ÚSTAV („VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

vhu@vhu.sk

ODBOR VOJENSKOHISTORICKÝCH VÝSKUMOV VHÚ („OVHV VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

ovhv@vhu.sk

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV („VHA“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./fax./02/48207720

vha@vhu.sk

ODBOR LOGISTICKÉHO ZABEZPEČENIA VHÚ („OLZ VHÚ“)

Krajná 27

821 04 Bratislava

tel./02/48207703, fax./02/48207719

VOJENSKÉ HISTORICKÉ MÚZEUM („VHM Piešťany“)

Orviská cesta, LDS F-6

921 01 Piešťany

tel./033/7913804, fax 033/7913854

vhmpiestany@vhu.sk

MÚZEJNÉ ODDELENIE SVIDNÍK VHM („VHM - Mo Svidník“)

Bardejovská 14

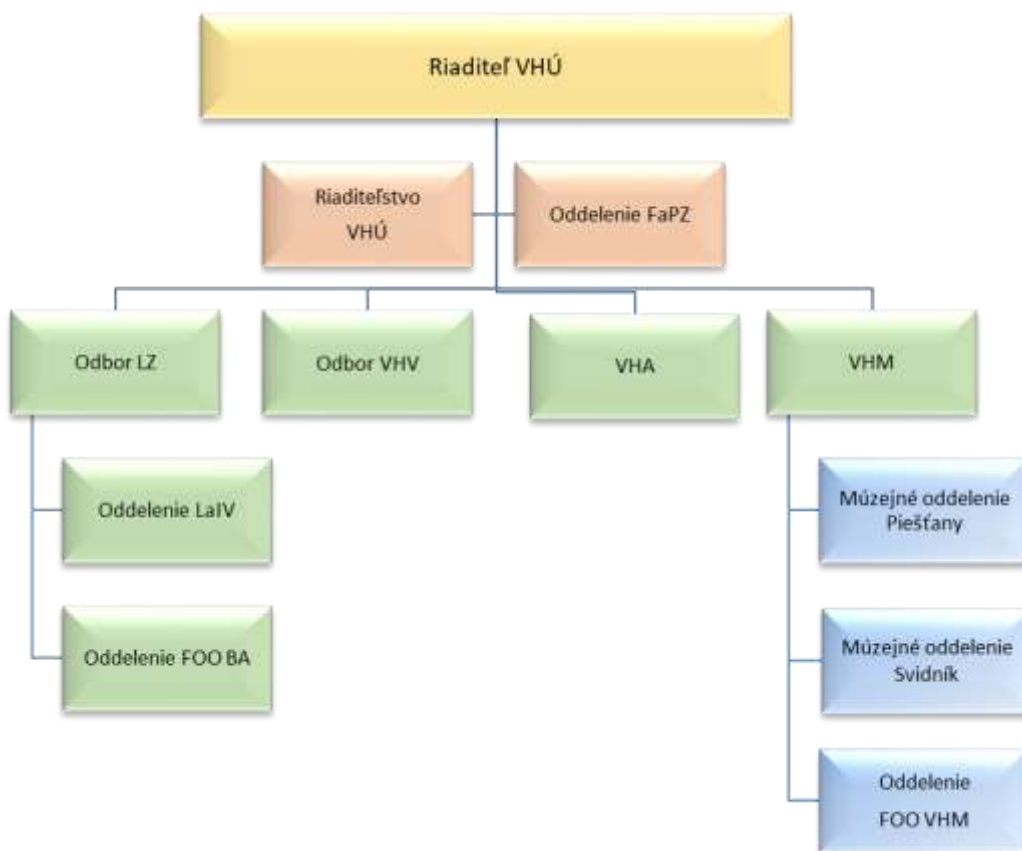
089 01 Svidník

tel. 054/7521398

vhmsvidnik@vhu.sk

Vojenský historický ústav („VHÚ“) bol zriadený rozkazom ministra obrany SR (RMO) č. 27 z 26. apríla 1994 s účinnosťou od 1. mája 1994 ako vedecko-výskumné, archívne a múzejné zariadenie Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie. Zriaďovacou listinou č. 50 021/1997 a RMO č. 99/1997 bol s účinnosťou od 1. januára 1998 transformovaný a zriadený ako štátna rozpočtová organizácia.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA VHÚ

* Riaditeľstvo VHÚ Bratislava:

- vedúci starší dôstojník – odborný špecialista VHÚ
- starší dôstojník riaditeľstva VHÚ
- odborný referent (VS) VHÚ
- oddelenie finančného a personálneho zabezpečenia
- samostatný vedecký pracovník – vedecký tajomník VHÚ

Dislokácia pracovísk VHÚ:

Bratislava

- Odbor logistického zabezpečenia
- Odbor vojensko-historických výskumov
- Vojenský historický archív

Piešťany

- Vojenské historické múzeum
- (riaditeľstvo VHM, múzejné oddelenie VHM, oddelenie fyzickej ochrany objektov VHM)

Svidník

- múzejné oddelenie Vojenského historického múzea

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

2.1 POSLANIE VHÚ

A/ zabezpečovať rozvoj

- ▶ slovenskej vojenskej historickej vedy v súlade so štátnou vednou politikou a koncepciou rozvoja vojenskej vedy,
- ▶ vojenského archívnictva v súlade so zákonom č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ▶ vojenského múzejníctva v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z., výnos Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- ▶ špecializovanej vedeckej knižnice a knižničných služieb v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z.,
- ▶ vojensko-historických služieb,
- ▶ všestrannej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky a kultúrne pamiatky v správe VHÚ v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákonom č. 130/2005 Z. z. o vojnových hrobách v znení neskorších predpisov.

B/ realizovať súčinnosť aktivít so zložkami MO SR pri zabezpečovaní

- uznesení vlády SR z oblasti ochrany a revitalizácie národného kultúrneho dedičstva v rezorte ministerstva obrany,
- priebežnej realizácie Protokolu medzi Ministerstvom obrany SR a Ministerstvom obrany ČR o rozdelení archívnych fondov a spisových celkov Československej armády a ich spoločnom využívaní z 26. októbra 1995,
- zastupovania Ministerstva obrany SR v komisii Ministerstva vnútra SR na prípravu dvojstranných medzištátnych dohôd o vojnových hrobách,
- odborného dohľadu nad vyradovaním registratúrnych záznamov v rezorte MO SR,
- spracovania návrhov rozkazov prezidenta SR k významným historickým výročiam, ako aj činnosti Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR,
- spracovania návrhov vystúpení ministra obrany na podujatiach súvisiacich s vojensko-historickou problematikou (historické výročia, stretnutia s účastníkmi odboja a veteránmi),
- spracovania návrhov odpovedí na žiadosti a návrhy adresované ministrovi obrany SR, vzťahujúce sa na oblasť vojenských dejín a tradícií, resp. realizovať ich priame vybavovanie,
- spracovania odborných stanovísk k návrhom na povyšovanie účastníkov národného boja za oslobodenie,
- vojenského vzdelávania a výchovy (publikačná činnosť, prednášky),
- zriaďovania siení cti a slávy (odborná, metodická a materiálna pomoc),
- udeľovania čestných a historických názvov vojenským útvarom (odborné stanoviská),
- tvorby vojenskej symboliky (odborné stanoviská, návrhy).

2.2 PÔSOBNOSŤ A ÚLOHY ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK VHÚ

ODBOR VOJENSKO-HISTORICKÝCH VÝSKUMOV

Špecializovaná zložka VHÚ pre vedecký výskum a spracovávanie dejín vojenstva a vojenských dejín Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Zodpovedá za rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy a prezentáciu jej výsledkov na Slovensku i v zahraničí, za rozvíjanie spolupráce s príbuznými vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied, vysokými školami na Slovensku a medzinárodnej vedeckej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy.

Hlavné úlohy odboru:

- zabezpečovať špecializovaný základný a aplikovaný vojensko-historický výskum,
- riešiť metodické a metodologické otázky slovenskej vojenskej historickej vedy,
- spracovávať výsledky výskumu vo forme syntetických prác, monografií, štúdií, vedeckých statí, referátov, podkladov a expertíz,
- popularizovať vojenské dejiny Slovenska odbornými článkami, prednáškovou činnosťou, besedami a rôznymi formami prezentácie v tlačových a elektronických médiách.

VOJENSKÝ HISTORICKÝ ARCHÍV

VHA je v zmysle zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov verejným štátnym archívom, začleneným do skupiny špecializovaných verejných archívov. V systéme vojenského archívnictva a registratúr má postavenie konečného archívu s celoštátnou pôsobnosťou. Jeho súbory archívnych dokumentov, archívnych fondov a archívnych zbierok sú súčasťou archívneho dedičstva Slovenskej republiky.

Vojenský historický archív:

- sústreďuje a uchováva písomné archívne dokumenty a iné formy záznamov trvalej dokumentačnej hodnoty, ktoré vznikli činnosťou vojenských ústredných orgánov, vojenských veliteľstiev, vojenských útvarov, inštitúcií a zariadení, ktoré v minulosti mali alebo v súčasnosti majú sídlo na území Slovenska, t. j. c. a k. rakúsko-uhorskej armády do roku 1918, česko-slovenskej armády v rokoch 1918 – 1939, slovenskej armády v rokoch 1939 – 1945, česko-slovenskej armády v rokoch 1945 – 1992 a Armády SR, resp. Ozbrojených síl SR po roku 1993, zabezpečuje ich uloženie, ochranu, ošetrovanie, odborné spracovanie a prístupňovanie,
- ochraňuje archívne dokumenty, ktoré vznikli činnosťou orgánov a osobností prvého a druhého česko-slovenského odboja (1914 – 1918, 1939 – 1945), ako aj ďalšie písomnosti, archívne a špeciálne zbierky týkajúce sa vojenských dejín Slovenska, kmeňové doklady vojenských osôb (vojakov a poddôstojníkov od ročníka narodenia 1911),
- zhromažďuje a uchováva historické vojenské predpisy, fotografie, vojensko-historické a vojensko-odborné práce, filmy, mikrofily, mapy a rôzne tlačoviny,
- preberá od Vojenského archívu – centrálnej registratúry MO SR spisové fondy a celky po uplynutí príslušnej lehoty uloženia, uskutočňuje dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov vo Vojenskom archíve – centrálnej registratúre MO SR a vo všetkých útvaroch OS SR,

- rozvíja spoluprácu s archívmi na území SR, ako aj s pracoviskami Vojenského ústredného archívu Armády ČR v Prahe a Olomouci, ako aj s ďalšími špecializovanými archívmi (napr. Maďarská republika, Spojené štáty americké, Belgické kráľovstvo...).

Hlavné úlohy VHA:

- vykonávať predarchívnu starostlivosť a preberať archívne dokumenty od ich pôvodcu alebo vlastníka,
- evidovať archívne dokumenty, ktoré archív prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,
- ochraňovať archívne dokumenty,
- sprístupňovať archívne dokumenty, vrátane vypracúvania archívnych pomôcok,
- umožňovať výkon štátneho odborného dozoru,
- umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a evidencii archívnych dokumentov,
- vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií archívnych dokumentov,
- poskytovať archívne služby.

VOJENSKÉ HISTORICKE MÚZEUM

VHM Piešťany je štátne múzeum zriadené v súlade so zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty, a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z., vyhláškou Ministerstva kultúry SR č. 523/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o základných odborných činnostiach v múzeu alebo v galérii a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty a zaregistrované na Ministerstve kultúry SR (registračná listina č. MK: 2156/98 – 400 zo dňa 28.9.1998) ako špecializované štátne múzeum s celoslovenskou pôsobnosťou.

Jeho odborné zameranie a špecializácia v zmysle ustanovení registračnej listiny spočíva v zhromažďovaní, odbornom spracovaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V oblasti svojej špecializácie vo vzťahu k iným múzeám plní funkciu metodického centra.

Hlavné úlohy VHM Piešťany:

- akvizičná činnosť v oblasti svojej špecializácie,
- vedenie odbornej evidencie:
 - chronologická evidencia – 1. stupeň,
 - katalogizácia – 2. stupeň,
- zabezpečovanie všestrannej ochrany a bezpečnosti budov a priestorov, v ktorých sú zbierkové predmety uložené,
- odborná ochrana zbierkových predmetov, ich základné ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie,
- preventívna ochrana a odborné uloženie zbierkových predmetov,
- ochrana zbierkových predmetov pri ich premiestňovaní, sprístupňovaní a využívaní,
- kategorizácia zbierkových predmetov,
- revízia zbierkových predmetov,
- poskytovanie údajov do centrálnej evidencie zbierkových predmetov,
- využívanie a sprístupňovanie zbierkových predmetov formou:
 - stálych expozícií,

- dlhodobých, krátkodobých a putovných výstav,
- publikačnej a edičnej činnosti,
- kultúrno-vzdelávacích aktivít,
- vedeckovýskumnej činnosti.
- zabezpečovanie základnej ochrany národných kultúrnych pamiatok vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, kultúrnej pamiatky v Tokajíku a objektov areálu VHM v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

2.3 STREDNODOBÝ VÝHLAD VHÚ

Priority:

- ▶ rozvíjať VHÚ ako inštitúciu efektívne integrujúcu špecializované vojensko-historické pracoviská rezortu ministerstva obrany a dosahujúcu vo vojenskej historickej vede, vojenskom archívnictve a múzejníctve výsledky porovnateľné s inštitúciami obdobného zamerania v Slovenskej republike i v zahraničí;
- ▶ zabezpečovať rozvoj slovenskej vojenskej historickej vedy ako systému poskytujúceho najnovšie poznatky z vojenskej histórie pre potreby vzdelávania a výchovy;
- ▶ dobudovaním nových depozitov skvalitniť komplexnú odbornú starostlivosť o archívne dokumenty, zvýšiť úroveň ich odborného spracúvania a poskytovania archívnych služieb;
- ▶ v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov v podmienkach VHM usilovať sa o splnenie strategických cieľov; stratégiu rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike, pokračovať vo výstavbe VHM tak, aby svojim kultúrno-vzdelávacím a výchovným pôsobením bolo schopné efektívne prispievať k poznávaniu a popularizácii vojenských dejín Slovenska;
- ▶ pokračovať v rozvíjaní spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami Severoatlantickej aliancie aktívnou účasťou na práci Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG), i na základe rozvoja dvojstrannej spolupráce s vojensko-historickými inštitúciami jeho členských krajín, aktívne pôsobiť v Medzinárodnej komisii pre vojenské dejiny (C.I.H.M.);
- ▶ pokračovať v skvalitňovaní technického a materiálneho vybavenia pracovísk VHÚ s dôrazom na postupné budovanie automatizovaného systému uloženia, spracovávania, vyhľadávania a poskytovania vedeckých, archívnych a múzejných informácií.

A/ V oblasti vedecko-výskumnej činnosti

- ▶ základný vedecký výskum rozvíjať v súlade s dlhodobým programom výskumu, konkretizovaným v projektoch výskumu, ako systematickú činnosť s cieľom rozšíriť poznatky o dejinách vojen a ozbrojených konfliktov, vývoji armády, vojenského umenia, vojensko-teoretického myslenia, zbraní a vojenskej techniky;
- ▶ zvýšiť podiel základného výskumu vojenských dejín Slovenska v období po skončení druhej svetovej vojny;
- ▶ vstupovať do celoštátnych vedeckých projektov garantovaných Slovenskou akadémiou vied, resp. jej Historickým ústavom a sektorom univerzít a vysokých škôl;
- ▶ intenzívnejšie rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na báze riešenia spoločných vedeckých projektov s partnerskými organizáciami a inštitúciami doma i v zahraničí;
- ▶ usilovať sa o účinnejšie prepojenie základného a aplikovaného výskumu s vyústením do efektívneho využívania ich výsledkov v spoločenskej praxi pri formovaní historického vedomia občanov, ich pozitívneho vzťahu k ozbrojeným silám a pri skvalitňovaní procesu vzdelávania a výchovy príslušníkov OS SR.

B/ V archívnej činnosti

- ▶ skvalitniť podmienky uloženia ochrany archívnych fondov a zbierok;
- ▶ zvýšiť kvalitu spracovávania odbornej evidencie archívnych dokumentov a archívnych pomôcok (inventáre, katalógy);
- ▶ skvalitniť informovanie verejnosti o archívnych fondoch a zbierkach prostredníctvom publikovania informačných správ (po ukončení archívneho spracovania fondu alebo zbierky);
- ▶ vytvoriť technické podmienky na spracovávanie archívnych materiálov na elektronických nosičoch;
- ▶ vytvárať podmienky na postupné reštaurovanie a konzervovanie poškodených archívnych dokumentov s uprednostnením archívnych dokumentov I. a II. kategórie,
- ▶ vytvárať špeciálne zbierky slovacikálnych militárií získaných zo zahraničných archívov.

C/ V múzejnej činnosti

- ▶ v činnosti komisie na tvorbu zbierok sústrediť pozornosť na získavanie zbierkových predmetov z obdobia 18. – 20. storočia;
- ▶ doplnením a modernizáciou technického vybavenia pracovísk vytvoriť podmienky na spracovávanie múzejnej evidencie v elektronickej forme a na skvalitnenie odbornej ochrany zbierkových predmetov;
- ▶ zvýšiť úroveň múzejnej komunikácie s verejnosťou prostredníctvom múzejných prezentačných prostriedkov;
- ▶ skvalitniť odbornú spoluprácu s múzeami, ktoré disponujú predmetmi dokumentujúcimi vývoj vojenstva, a so Zväzom múzeí na Slovensku.

D/ V personálnej oblasti

- ▶ zvyšovať kvalifikáciu vedeckých pracovníkov formou doktorandského štúdia a získavania vedeckých kvalifikačných stupňov;
- ▶ zvyšovať kvalifikáciu múzejných a archívnych pracovníkov formou špecializovaných kurzov a školení;
- ▶ usilovať sa o zvýšenie, resp. udržanie plánovaných tabuľkových počtov VHÚ tak, aby bol schopný požadovaným spôsobom plniť úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti múzejníctva a archívniectva.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Vzhľadom na skutočnosť, že VHÚ nemá uzavretý kontrakt podľa Návrhu opatrení na vypracúvanie kontraktov medzi ústrednými orgánmi a organizáciami v ich pôsobnosti (materiál schválený uznesením vlády SR č. 1067 z 20. 12. 2000), túto časť výročnej správy nevypracúva.

4. ČINNOSŤ VHÚ A JEHO NÁKLADY

VHÚ komplexne riadi, všestranne zabezpečuje a koordinuje činnosť troch vojensko-historických pracovísk:

- vedecko-výskumného (odbor vojensko-historických výskumov),
- archívneho (Vojenský historický archív),
- múzejného (Vojenské historické múzeum).

4.1 Hlavné činnosti VHÚ

- a)** základný a aplikovaný výskum v oblasti vojenských dejín Slovenska;
- b)** realizácia výsledkov vedeckej a odbornej práce v odborných domácich i zahraničných časopisoch a publikáciách prostredníctvom vlastnej edičnej činnosti, referátov na vedeckých podujatiach doma i v zahraničí, bibliografickej, vedecko-informačnej, archívnej služby a výstavnej činnosti;
- c)** zhromažďovanie, ochrana, odborné spracovávanie a sprístupňovanie písomných a hmotných pamiatok z dejín vojenstva, vojenských dejín Slovenska a Slovákov od najstarších čias až po súčasnosť;
- d)** spracovávanie odborných expertíz a podkladov pre nadriadené zložky rezortu ministerstva obrany, ústredné orgány štátnej správy;
- e)** nadobúdanie, odborná evidencia a ochrana múzejných zbierkových predmetov, vytváranie sprievodnej odbornej dokumentácie;
- f)** využívanie, sprístupňovanie a prezentácia zbierkových predmetov formou expozičnej, výstavníckej, publikačnej, kultúrno-vzdelávacej a osvetovej činnosti;
- g)** uchovávanie archívnych dokumentov, t. j. písomností a iných foriem záznamov trvalej hodnoty pochádzajúcich z činnosti Ministerstva obrany SR, Generálneho štábu OS SR, vojenských veliteľstiev a telies, ktoré mali alebo majú sídlo na území Slovenska, odhliadnuc od formy štátneho útvaru;
- h)** budovanie špecializovanej vedeckej knižnice;
- i)** rozvíjanie spolupráce s pracoviskami a stavovskými organizáciami príbuzných vedných odborov, s vysokými školami, múzeami a archívami na území SR;
- j)** spolupráca so zahraničnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami podobného odborného zamerania, rozvíjanie medzinárodnej spolupráce vo vede a výskume, v archívnej a múzejnej oblasti, najmä v rámci C.I.H.M. (Medzinárodný výbor pre vojenskú históriu) a Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG);
- k)** vydávanie odborného časopisu Vojenská história;
- l)** zabezpečovanie ochrany a využívania areálov národných kultúrnych pamiatok – vojnových cintorínov s pamätníkmi na Dukle a vo Svidníku, pamätného miesta v Tokajíku a vojnového cintorína nemeckých vojakov v Hunkovciach.

4.2. Produkty VHÚ

Publikácie (syntézy, monografie, zborníky), časopis Vojenská história, vedecké konferencie, sympóziá, semináre, vedecké štúdie, referáty, prednášky, odborné expertízy, posudky, podkladové materiály, vedecko-informačné a vojensko-historické služby, konzultačná činnosť.

Archívne fondy, archívne pomôcky, archívne služby a správne úkony (vybavovanie žiadostí – odpisy archívnych dokumentov, výpisy z nich, potvrdenia, atď.), vyradňovacie konanie.

Fondy múzejných zbierkových predmetov, odborná múzejná evidencia, stále múzejné expozície vo Svidníku a v Piešťanoch, krátkodobé výstavy, metodická a materiálna pomoc vojenským telesám pri zriaďovaní siení cti a slávy.

Údržba, konzervovanie, opravy a rekonštrukcie objektov národných kultúrnych pamiatok na Dukle a vo Svidníku, kultúrnych pamiatok v Tokajíku, Hunkovciach a v Piešťanoch, ich sprístupňovanie verejnosti.

4.3. Náklady na činnosť VHÚ

Náklady VHÚ na realizáciu činnosti v rámci jeho pôsobnosti, ako vedecko-výskumného, archívneho a múzejného zariadenia Ministerstva obrany SR pre oblasť vojenskej histórie, sú podrobne rozpracované v kapitole 5 „Rozpočet organizácie“.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1. PLNENIE ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

5.1.1 Zhodnotenie zamestnanosti

Schválené priemerné evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: 7
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 67

Listom č. ÚSRK-66-7/2022 zo dňa 1. februára 2022 boli VHÚ oznámené nové záväzné ukazovatele na rok 2022 nasledovne:

- profesionálnych vojakov: 7
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 69

Skutočné priemerné evidenčné počty:

- profesionálnych vojakov: 6,5
- zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme: 67,24.

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti profesionálnych vojakov:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	2/13
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	1/11
Práceneschopnosť nad 21 dní	1/26

Tab.: Prehľad dočasnej práceneschopnosti zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme:

Doba práceneschopnosti	Počet poberateľov / počet dní
Práceneschopnosť do 10 dní	12/83
Práceneschopnosť nad 10 – 21 dní	8/123
Práceneschopnosť nad 21 dní	14/862

5.1.2 Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtových prostriedkov

VHÚ boli záväzné ukazovatele na rok 2022 pridelené Rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2022 č. ÚSRK-1-9/2022 zo dňa 3. januára 2022.

Rozpočet podľa programov	3 497 712 €
096 Obrana	3 497 712 €
09601 Riadenie a podpora obrany	3 497 712 €
0960104 Ostatná podpora	3 497 712 €
z toho:	
610 Mzdy, platy, služobné príjmy	1 315 665 €
620 Poistné a príspevkov do poisťovní	494 015 €

630	Tovary a služby	1 618 498 €
640	Bežné transfery	69 534 €

Rozpočet v programe 095 – Rozvoj obrany nebol pridelený formou záväzných ukazovateľov.

Upravené záväzné ukazovatele na rok 2022: 5 283 293,00 €

Upravené záväzné ukazovatele 096 – Obrana: 3 612 934,00 €

096	Obrana	3 612 934,00 €
09601	Riadenie a podpora obrany	3 612 934,00 €
0960104	Ostatná podpora	3 612 934,00 €

Z toho:

600 – bežné výdavky 3 497 712,00 €

610 – mzdy, platy, služobné príjmy 1 404 096,00 €

620 – poisťovné a príspevok do poisťovní 505 887,00 €

630 – tovary a služby 1 588 671,00 €

640 – bežné transfery 99 361,00 €

700 – kapitálové výdavky 14 919,00 €

710 – Obstarávanie kapitálových aktív 14 919,00 €

Upravené záväzné ukazovatele 095 – Rozvoj obrany: 1 670 359,00 €

095 Rozvoj obrany 1 670 359,00 €

z toho:

600 – bežné výdavky 0 €

610 – mzdy, platy, služobné príjmy 0 €

620 – poisťovné a príspevok do poisťovní 0 €

630 – tovary a služby 0 €

640 – bežné transfery 0 €

700 – kapitálové výdavky 1 670 359,00 €

Rozpočet:	3 497 712,00 €	Čerpanie k 31. 12. 2022	4 999 594,42 €
		% čerpania k upravenému rozpočtu:	94,63 %
Upravený rozpočet:	5 283 293,00 €	% čerpania ku schválenému rozpočtu:	142,94 %

5.1.3 Rozpočtové opatrenia

Na základe rozpočtových opatrení Úradu správy rozpočtovej kapitoly MO SR boli upravené rozpočtové prostriedky VHÚ, čím došlo k zmene záväzných ukazovateľov vo VHÚ, vo výške 1 785 581,00 €, z toho v kategórii 610 – Mzdy, platy zníženie vo výške 88 431,00 €, 620 – Poisťovné zníženie vo výške 11 872,00 €, 630 – Tovary a služby zvýšenie vo výške 29 827,00 €, 640 – bežné transfery zvýšenie vo výške 29 827,00 € a v kategórii 700 – kapitálové výdavky zvýšenie vo výške 1 685 278,00 €.

A. Rozpočtové opatrenia z úrovne ÚSRK MO SR

1.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/ORL-2022/01

Dôvod: zosúladenie rozdielov medzi verziou 3 a verziou 6.

- zvýšenie o 231 367,00 €,
- zníženie o 27 450,00 €.

2.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/001-2022/01

Dôvod: presun rozpočtových prostriedkov určených na investičnú výstavbu, ktorú bude rozpočtová organizácia zabezpečovať vo svojej pôsobnosti.

- zvýšenie o 726 000,00 €.

3.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/002-2022/02

Dôvod: na rekonštrukciu VN prípojky k TS – vyhlídková veža na Dukle v sume 100 000,00 €, rekonštrukciu kotolne v sume 70 000,00 €, VHÚ Svidník – centrálna expozícia miestnosť KV v sume 13 900,00 €, rekonštrukciu a modernizáciu výťahov VHÚ v sume 41 000,00 € v celkovej výške 224 900,00 €.

- zvýšenie o 100 000,00 €,
- zvýšenie o 70 000,00 €,
- zvýšenie o 13 900,00 €,
- zvýšenie o 41 000,00 €.

4.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/003-2022/03

Dôvod: na Výstavbu haly veľkorozmerných múzejných predmetov v sume 113 708,00 €.

- zvýšenie o 113 708,00 €.

5.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/004-2022/03

Dôvod: v prospech realizácie investičnej akcie Výstavba haly veľkorozmerných múzejných predmetov (militárií) v Piešťanoch v sume 634 594,00 €.

- zvýšenie o 634 597,00 €.

6.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/005-2022/04

Dôvod: na nákup umeleckých diel a zbierok v sume 11 119,00 €.

- zvýšenie o 11 119,00 €.

7.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/006-2022/06

Dôvod: na investičnú akciu „BA, VHM, Piešťany – výstavba prístreškov“ v sume 138 400,00 € (v súlade s IS č. VHÚ-61-16/2022).

- zvýšenie o 138 400,00 €.

8.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/007-2022/06

Dôvod: na investičnú akciu „BA, VHÚ, rekonštrukcia vyhlídkovej veže na Dukle – II. etapa“ v sume 81 802,00 €.

- zvýšenie o 81 802,00 €.

9.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/008-2022/07

Dôvod: dofinancovanie IA „BA, VHÚ – rekonštrukcia kotolne“ a „Bronzová pamätná tabuľa“ v sume 6 665,00 €.

- zvýšenie o 6 665,00 €.

10.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/009-2022/08

Dôvod: úhrada nemocenských dávok zamestnancom.

- zvýšenie o 0,00 €.

11.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/010-2022/08

Dôvod: zámena rozpočtových prostriedkov medzi 630 a 640.

- zvýšenie o 0,00 €.

12.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/011-2022/09

Dôvod: na realizáciu investičnej akcie „Obnova miesta tragédie v Tokajíka“ v sume 95 445,00 € a „Vojenské historické Múzeum – stavebné úpravy“ v sume 462 589,00 €.

- zvýšenie o 95 445,00 €,
- zvýšenie o 462 589,00 €.

13.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/012-2022/10

Dôvod: vyplatenie odchodného a na stravovanie zamestnancom.

- zvýšenie o 14678,00 €.

14.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/013-2022/11

Dôvod: na základe pracovného rokovania z 8. novembra 2022.

- zvýšenie o 442 994,00 €.

15.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/014-2022/11

Dôvod: viazanie kapitálových výdavkov na presun do roku 2023.

- zníženie o 32 700,00 €.

16.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/015-2022/11

Dôvod: úprava rozpočtu v kategórii 610 a 620.

- zvýšenie o 96 400,00 €.

17.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/016-2022/12

Dôvod: zámena kapitálových výdavkov medzi 630 a 640.

- zvýšenie o 0,00 €.

18.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/017-2022/12

Dôvod: zvýšenie 610, 620.

- zvýšenie o 5231,00 €,
- zníženie o 1 328,00 €.

19.) Rozpočtové opatrenie RO02-98/018-2022/12

Dôvod: zámena 630 a 640.

- zvýšenie o 0,00 €.

5.2 Príjmy rozpočtovej organizácie VHÚ

V roku 2022 bolo plnenie príjmov vo výške 26 305,00 €, t. j. na 92,08 %. V porovnaní s dosiahnutou skutočnosťou za rok 2021 bol trend príjmov v sledovanom období rastúci.

RPP	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie príjmov	% Plnenia k schválenému	% plnenia k upravenému
212 003 z prenajatých budov	7 275,00	7 275,00	6 275,99	86,27	86,27
212 004 z prenajatých strojov	1 130,00	1 130,00	1 710,00	151,33	151,33
223 001 za predaj výr., tovar.	17 900,00	17 900,00	13 562,50	75,77	75,77

292012 z dobropisov	0	0	408,03	0	0
292 017 iné nedaňové príjmy – vratky	0	0	2 205,13	0	0
292027 iné nedaňové príjmy - iné	0	0	60,01	0	0
Príjmy spolu	26 305,00	26 305,00	24 221,66	92,08 %	92,08 %

Rozpočtová položka 212 003 a 212 004

VHÚ v roku 2022 prijal plnenie z vlastníctva, najmä z prenájmu bytových a nebytových priestorov a prenájmu múzejných predmetov na základe platných zmlúv.

Rozpočtová položka 223 001

VHÚ v roku 2022 prijal plnenie z administratívnych a iných príjmov najmä z platieb za kópie archívnych dokumentov od obyvateľstva a zo vstupného.

Rozpočtová položka 292 017 a 292 027

VHÚ v roku 2022 prijal plnenie z iných nedaňových príjmov rastúcich z dôvodu preplatkov za teplo, plyn a úhradu podielu zamestnancov za rok 2021 za jedálne kupóny prevzaté v mesiaci december 2021 a vrátenú cezhraničnú platbu. Iné nedaňové príjmy neboli plánované, nakoľko sa neočakávala úprava tarify za odbernú jednotku.

V porovnaní s rokom 2021 bol trend nedaňových príjmov v sledovanom období rastúci. VHÚ v 1. polroku 2022 prijal finančný mimorozpočtový dar vo výške 13 552,67 € od spoločnosti LOCKHEED MARTIN CORPORATION-XC na samostatný účet Dary, granty dotácie s fondom 72C-17.

5.3 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ

V roku 2022 boli výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ čerpané na 99,90 %. V roku 2022 bolo čerpanie bežných rozpočtových výdavkov nižšie, ako za rovnaké obdobie v roku 2021.

5.3.1 Výdavky rozpočtovej organizácie VHÚ podľa ekonomickej klasifikácie

Rozpočtová kategória, položka		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Čerpanie k 31.12.2022	% čerpania k upravenému	% čerpania k schválenému
Mzdy, platy	610	1 35 665,00	1 404 096,00	1 404 092,27	100	106,72
Poistné a príspevok do poisťovní	620	494 015,00	505 887,00	505 876,02	100	102,40
Tovary a služby	630	1 427 031,00	1 588 671,00	1 584 372,07	99,73	111,00
Bežné transfery	640	57 084,00	99 361,00	99 357,85	100,00	174,00
Kapitálové výdavky	710	0	814 717,00	814 715,12	100,00	0
VÝDAVKY - CELKOM	600+700	3 293 795	4 412 732	4 408 413,33	99,90	133,84

Tab. Mzdy, platy /610/ – v 1 404 092,27 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 35 665,00	1 404 096,00	1 404 092,27	3,73	106,72	100

Tab. Poistné a príspevok NÚP /620/ – v 505 876,02 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
494 015,00	505 887,00	505 876,02	10,98	102,40	100

Tab. Tovary a služby /630/ – v 1 584 372,07 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
1 427 031,00	1 588 671,00	1 584 372,07	27,21	111,00	99,73

Tab. Ekonomická kategória 631 – čerpanie vo výške 22 056,54 €

631	Cestovné náhrady	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
631001	Tuzemské	14 950,00	9 037,00	8 872,55	164,45	98,18
631002	Zahraničné	14 000,00	11 461,00	11 460,75	0,25	100,00
631003	Pri dočasnom pridelení na výkon práce	2 500,00	1 724,00	1 723,24	0,76	99,96

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 631 bolo realizované v súlade s plánom zahraničných pracovných ciest, na zabezpečenie tuzemských pracovných a služobných ciest zamestnancov a profesionálnych vojakov dočasne vyčlenených na výkon služby a obligatorne náležitosti na zabezpečenie platby príplatku za návštevu rodiny profesionálneho vojaka.

Tab. Ekonomická kategória 632 – čerpanie vo výške 215 388,00 €

632	Energie, voda, komunikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
632001	Energie	125 000,00	163 276,00	163 274,78	1,22	100,00
632002	Vodné, stočné	22 500,00	24 806,00	23 857,81	948,19	96,18
632003	Poštové služby	6 000,00	5 670,00	5 669,58	0,42	99,99
632004	Komunikačná infr.	12 500,00	11 970,00	11 800,50	169,50	98,58
632005	Telekomunikačné	9 000,00	10 787,00	10 785,13	1,67	99,98

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 632 bolo realizované na základe zmluvných vzťahov s dodávateľmi a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 633 – čerpanie vo výške 77 363,50 €

633	Materiál	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
633001	Interiérové vybavenie	4 375,00	7 362,00	7 361,73	0,27	100,00
633002	Výpočtová technika	3 200,00	8 691,10	8 687,10	4,00	99,95
633004	Prevádzkové stroje	1 000,00	5 818,00	5 817,85	0,15	100,00

633006	Všeobecný materiál	28 000,00	45 142,00	45 097,02	44,98	99,90
633009	Knihy, časopisy	7 000,00	4 862,00	4 861,35	0,65	99,99
633010	Pracovné odevy	5 000,00	4 824,00	4 823,93	0,07	100,00
633013	Softvér, licencie	2 300,00	647,00	646,90	0,00	100,00
633016	Reprezentačné	1 670,00	68,00	67,62	0,38	99,44

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 633 bolo realizované na základe plánu obstarávania a požiadaviek zamestnancov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 634 – čerpanie vo výške 14 913,80 €

634	Dopravné	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
634001	Palivo, mazivá	7 500,00	9 817,00	9 815,61	1,39	99,99
634002	Servis, údržba	11 000,00	5 122,00	5 037,53	84,47	98,35
634005	Karty, známky	100	61	60,66	0,34	99,94

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 634 bolo realizované na základe plánu obstarávania a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 635 – čerpanie vo výške 735 600,06 €

635	RaŠÚ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
635004	Prevádzkových strojov, prístrojov	56 600,00	28 433,00	28 431,83	1,17	100,00
635005	Špeciálnych strojov	401 372,00	305 075,00	305 074,80	0,20	100,00
635006	Budov, objektov	100 00,00	402 171,00	402 093,43	77,57	99,98

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 635 bolo realizované na základe plánu obstarávania a v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 636 – čerpanie vo výške 0,00 €

636	Nájomné za nájom	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
636003	Špeciálnych strojov, prístrojov	1000,00	0,00	0	0,00	100,00

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci kategórie 636 bolo realizované na základe plánu obstarávania a požiadaviek zamestnancov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Ekonomická kategória 637 – čerpanie vo výške 519 050,17 €

637	Všeobecné služby	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	%
637001	Školenia, kurzy	2 000,00	828,00	828,00	0,00	100,00
637003	Propagácia, reklama	2 500,00	2 500,00	2 499,90	0,10	100,00
637004	Všeobecné služby	80 600,00	148 073,00	147 782,96	290,04	99,80
637005	Špeciálne služby	318 700,00	229 352,00	226 859,20	2 492,80	98,91
637006	Náhrady	15 500,00	6 794,00	6 793,38	0,62	99,99
637011	Štúdie, expertízy, posudky	1 000,00	854,00	854,00	0,00	100,00
637012	Poplatky a odvody	150,00	150,00	142,85	7,15	95,23

637014	Stravovanie	49 800,00	26 303,00	26 302,32	0,68	100,00
637015	Poistné	200,00	70,00	69,15	0,85	98,79
637016	Prídely do sociálneho fondu	17 664,00	16 845,00	16 843,52	1,48	99,99
637017	Provízia	850,00	698,00	697,83	0,17	99,98
637026	Odmeny a príspevky	9 000,00	7 906,00	7 905,25	0,75	99,99
637027	Odmeny a príspevky	30 000,00	17 219,00	17 218,78	0,22	100,00
637034	Zdravotníckym zariadeniam	300	1 962,00	1 960,50	1,50	99,92
637035	Dane	60 600,00	60 713,00	60 712,63	0,47	100,00
637036	Reprezentačné výdavky	1 600,00	1 580,00	1 580,00	0,00	100,00

Na rozpočtovej položke bolo v hodnotenom období realizované čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania.

Tab. Bežné transfery /640/ – v 99 357,85

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
57 084,00	99 361,00	99 357,85	3,15	174,00	100,00

Na rozpočtovej položke bolo v hodnotenom období realizované čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania. Čerpanie vo výške 100,00 %.

Tab. Čerpanie kapitálových výdavkov /700/ – v 814 715,12 €

Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Zostatok	Čerpanie rozpočtu v %	
				schválený	upravený
0	814 717,00	814 715,12	1,88	0	100,00

Na rozpočtovej položke sa v hodnotenom období realizovalo čerpanie finančných prostriedkov v súlade s plánom čerpania. Čerpanie vo výške 100,00 %.

5.3.2. Výdavky kapitoly hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim

VHÚ v hodnotenom období nemal výdavky hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim.

5.3.3 Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečne nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šírenia

1) Príjmy

VHÚ nemal žiaden príjem súvisiaci s COVID-19.

2) Finančné operácie

VHÚ prijal opatrenia na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečne nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a oboznámil zamestnancov VHÚ s aktuálnymi opatreniami. VHÚ neprijal príjmy súvisiace s opatreniami. V roku 2022 vynaložil finančné prostriedky na zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov, a to formou nákupu dezinfekčného

materiálu a ochranných pomôcok z RP 633006-34 a vykonanie dezinfekcie priestorov pracovísk VHÚ z RPP 637004-35 vo výške 566,00 €.

Tab.: Majetok v správe RO VHÚ Bratislava so stavom k 31. 12. 2022

DRUH MAJETKU	HODNOTA (v obstarávacích cenách)
013-Softvér	2 717 981,88 €
021-Stavby	10 656 622,84 €
022+024-Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	1 313 687,25 €
023-Dopravné prostriedky	254 542,88 €
031-Pozemky	4 484 124,18 €
032-Umelecké diela a zbierky	761,79 €
DLHODOBÝ MAJETOK SPOLU	19 427 720,82 €

Na podsúvahových účtoch účtovná jednotka vedie nasledovný majetok:

– 765.1-knižničný materiál	-	145 272,22 €
– 765.2-múzejný materiál	-	110 130 501,06 €
– 765.3-archívny materiál	-	182 902,90 €
– 765.4-kultúrne pamiatky-nehnutelné	-	3 908 233,38 €

V operatívnej evidencii (OE):

– 761-OE-materiál v používaní	-	444 390,06 €
– 762-OE-drobný nehmotný majetok	-	20 660,66 €

5.4. Starostlivosť o majetok štátu a o objekty v správe VHÚ

Vďaka významnej finančnej podpore zriaďovateľa VHÚ, ktorým je Ministerstvo obrany SR, podarilo sa v roku 2022 v rámci investičnej výstavby a rutínnej a štandardnej údržby opraviť, upraviť, resp. zrekonštruovať veľké množstvo nehnuteľností v správe VHÚ.

Medzi najvýznamnejšie projekty v oblasti investičnej výstavby bolo začatie výstavby novej výstavnej haly veľkorozmerných muzeálnych predmetov – militárií v priestoroch VHM v Piešťanoch, ktorej realizáciu schválila vláda Slovenskej republiky. Jej dokončenie je naplánované na rok 2024. Jednou z prvých činností súvisiacich s výstavbou haly bola príprava staveniska na odovzdanie stavebníkovi, ktorá sa realizovala za aktívnej podpory útvarov OS SR. Vďaka úsiliu určených príslušníkov OS SR sa v súčinnosti so zamestnancami VHÚ – pracovníkmi VHM podarilo bezpečne presunúť množstvo veľkorozmerných zbierkových predmetov z letiska Piešťany do priestoru depozitu v objekte bývalých kasární SNP Piešťany.

Skvalitnenie pracovných podmienok pre zamestnancov VHÚ – pracovníkov VHM bolo zrealizované výmenou opotrebovaných starých podláh riaditeľstva VHM za nové PVC podlahy a tiež výmenou stúpačiek kanalizácie a vody, čo výraznou mierou prispelo k bezpečnosti a zvýšeniu hygienických štandardov zamestnancov a profesionálnych vojakov VHÚ. Šetrenie čoraz drahších energií bolo v hodnotenom období riešené nielen výmenou drevených okien za moderné plastové na budovách 23 a 28, ale aj obmenou energeticky náročnejších svetiel za modernú LED technológiu. Bezprostredné okolie budov depozitov VHM a výstavnej haly H1, na ktorých sme zaznamenali začínajúce vlhnutie muriva, sme zabezpečili opravou fasád a drenážovaním odkvapových dažďových chodníkov. V areáli bývalých kasární SNP boli asanované technicky zastarané budovy a teplovod, ktoré vzhľadom na neuspokojivý technický stav ohrozovali nielen zdravie zamestnancov VHÚ – pracovníkov VHM, ale aj majetok štátu v správe VHÚ.

V objekte VHM – letisko Piešťany boli osadené dve stély a pamätná tabuľa, ktoré na počesť generálmajora in memoriam Otta Smika a letcov pôsobiacich v čs. zahraničnom a domácom odboji v rokoch 1939 – 1945, ako aj ôsmim príslušníkom leteckého pluku slovenských vzdušných zbraní, ktorí 7. júna 1939 odleteli z piešťanského letiska do Poľska s odhodlaním zapojiť sa do rodiaceho sa československého zahraničného odboja.

Práce v oblasti investičnej výstavby a rutínnej a štandardnej údržby objektov VHÚ boli realizované aj v objektoch v správe VHÚ, ktoré sú v starostlivosti VHM – Mo Svidník. Už v roku 2021 sa začala rozsiahla rekonštrukcia vyhlídkovej veže Dukla, ktorá pokračovala aj v minulom roku. Jej výsledkom je nové opláštenie kopule veže, komplexná oprava interiéru kopule, oprava schodiska, vonkajších terás a prípravné práce na záverečnú etapu rekonštrukcie, ktorá bude ukončená v roku 2023. Súbežne s rekonštrukciou vyhlídkovej veže Dukla bol vymenený vysokonapäťový kábel a vybudovaná nová trafostanica.

Medzi ďalšie zrealizované projekty v priestoroch VHM - Mo Svidník patrili modernizácia zastaranej vzduchotechniky, výmena energeticky náročného osvetlenia za najúspornejšou technológiu osvetlenia LED a rekonštrukcia premietacej sály a expozičnej sály. Veľkorozmerné zbierkové predmety rozmiestnené v Parku bojovej techniky pred budovou múzea dostali za výraznej pomoci príslušníkov OS SR nový náter.

V areáli VHM - Mo Svidník, v okolí Pamätníka sovietskej armády s cintorínom, boli opravené pylóny pri vstupe na kolonádu a zreštaurovaná 152-mm húfnica.

Náležitá pozornosť bola venovaná aj objektom v katastri obcí Vyšný Komárnik a Tokajík. Pýcha prvej spomenutej obce – Pamätník 1. československého armádneho zboru a vojnový cintorín, bol obohatený o nové stožiare na vlajkoslávu. V obci Tokajík sme vykonali dlhodobu plánovanú komplexnú rekonštrukciu miesta tragédie Tokajík, ako poctu obetiam fašistického besnenia, ktoré sa tu odohralo v novembri 1944.

V neposlednom rade treba upozorniť na realizáciu prác v oblasti investičnej výstavby a rutínnej a štandardnej údržby objektu VHÚ v Bratislave. Konkrétne v budove VHÚ na Krajnej ulici č. 27, sa po desiatkach rokov podarilo zmodernizovať zastaranú plynovú kotolňu, čo výrazne znížilo náklady na výrobu tepla a teplej úžitkovej vody. Rekonštrukciou prešla aj zasadacia miestnosť, kde boli na steny nanesené nové hygienické nátery, vymenená poškodená plávajúca podlaha a dobudovaná priečka. Maľovanie a výmena podlahy boli realizované aj vo fotoarchíve VHA. Rutinná a štandardná údržba objektu pokračovala maľovaním chodieb VHA, výmenou okien a vstupných dverí v priestoroch VHA, výmenou PVC podláh vo vybraných miestnostiach a chodbách budovy a tiež výmenou zastrešenia manipulačného vchodu VHÚ.

5.4.1. Vecné hodnotenie RaŠÚ:

Vo vojenskom objekte **B08.01.104-Objekt Krajná 27-VHÚ** v Bratislave boli v rámci rutínnej a štandardnej údržby (ďalej len „RaŠÚ“) realizované opravy, drobné stavebné úpravy, stavebno-inštaláčnne práce ako bežná údržba budov, zariadení a ich častí:

- Výmena zastrešenia manipulačného vchodu vo výške 2 600,00 €,
- Maľovanie miestností a výmena podlahy – fotoarchív VHA vo výške 5 777,50 €,
- Výmena okien a vstupných dverí na chodbe a schodisku VHA vo výške 8 945,90 €,
- Úprava priestoru zasadacej miestnosti VHÚ vo výške 11 921,28 €,
- Výmena PVC podláh na III. a IV. nadzemnom podlaží vo výške 7 128,19 €,
- Maľovanie chodieb vo 5 892,65 €,
- Lепенie fólií proti ÚV žiareniu na okná VHA vo výške 4 116,00 €.

Vo vojenskom objekte **B08.12.007-Letisko-objekt VHÚ** a **B08.12.001-Kasárne SNP-objekt VHÚ** pre organizačnú súčasť VHÚ, t. j. vo Vojenskom historickom múzeu

(ďalej „VHM“) v Piešťanoch pre Múzejné oddelenie Piešťany boli v hodnotenom období vykonané opravy a nasledovná RaŠÚ:

- Oprava oplotenia v objekte kasární SNP vo výške 1 462,00 €,
- Oprava PVC podláh na budove č. 48 vo výške 7 981,30 €,
- Oprava osvetlenia na budove č. 48 vo výške 3 451,47 €,
- Oprava častí chodníka okolo prístavku múzejnej haly H 1 vo výške 11 721,60 €,
- Oprava odkvapového chodníka okolo budovy č. 23 vo výške 8 459,36 €,
- Oprava odkvapového chodníka okolo budovy č. 28 vo výške 11 721,60 €,
- Odstránenie budovy KTS, dielni VSB, kotolne a teplovodu vo výške 82 546,07 €,
- Oprava fasády na budovách č. 23 a č. 28 vo výške 51 119,14 €,
- Oprava strechy na budove č. 13 vo výške 5 873,00 €,
- Spevnenie odstavnej plochy pre veľkorozmerné zbierkové predmety vo výške 11 990,16 €,
- Výmena okien na budovách č. 23 a 28 vo výške 68 569,21 €,
- Stavebné úpravy umyvárni v budove č. 48 vo výške 3 939 €.

Vo vojenských objektoch **B10.25.003-Vojenské historické múzeum Svidník-objekt VHÚ, B10.25.004-Areál DUKLA-objekt VHÚ** pre organizačnú súčasť VHÚ, t. j. vo VHM pre Múzejné oddelenie Svidník boli v hodnotenom období vykonané opravy a nasledovná RaŠÚ:

- Výmena šachty vodovodnej prípojky budovy múzea vo Svidníku vo výške 1 321,96 €,
- Výmena šachty vodovodnej prípojky budovy výstavného pavilónu vo výške 768,79 €,
- Oprava brán na garážach služobnej techniky vo výške 7 035,05 €,
- Výmena osvetlenia za LED na budove múzea Mo Svidník vo výške 3 556,80 €,
- Výmena stožiarov vlajkoslávy pri pamätníku 1. ČSAZ na Dukle vo výške 7 729,00 €,
- Výmena konvertorov v budovách Mo Svidník vo výške 1 404,80 €,
- Oprava pylónov a časti kolonády pred pamätníkom sovietskej armády vo výške 4 933,00 €,
- Úprava zelených plôch pred pamätníkom sovietskej armády vo výške 2 250,00 €,
- Pieskovanie a striekanie lietadla Lisunov Li - 2 vo výške 26 455,20 €.

5.4.2. Vecné hodnotenie – kapitálové výdavky:

Výstavba haly veľkorozmerných predmetov v Piešťanoch – realizácia investičných akcií (“IA“) vo výške 748 302,00 €, ŠPP 604_16-RO02_R301-145

VHÚ cestou zhotoviteľa projektovej dokumentácie požiadal Odbor riadenia špecializovanej štátnej správy (ďalej len „ORŠŠS“) Ministerstva obrany SR, oddelenie stavebného poriadku o vydanie stavebného povolenia. Stavebné povolenie na realizáciu výstavby haly veľkorozmerných predmetov Piešťany bolo cestou ORŠŠS Ministerstva obrany SR, oddelenia stavebného poriadku vydané dňa 24. februára 2022 s potvrdenou právoplatnosťou zo dňa 6. apríla 2022. Začatiu realizácie IA predchádzalo mimorezortné pripomienkové konanie a následne po zapracovaní pripomienok schvaľovanie IA vládou SR. Tá predmetnú IA schválila na rokovaní vlády dňa 15. júna 2022. Verejné obstarávanie na IA bolo ukončené v mesiaci október 2022. Realizácia rekonštrukcie sa začala na základe zmluvy č. VHÚ-44-70/2022 s predpokladaným ukončením v mesiaci február 2024. Čerpanie k 31. decembru 2022 je 113 708,00 €. Zostatok finančných prostriedkov vo výške 634 594 € bol presunutý na rok 2023.

Rekonštrukcia VN prípojky k TS-VVnD realizácia vo výške 100 000,00 €, ŠPP 689_18-RO02_R301-145

IA Rekonštrukcia VN prípojky k TS – VVnD bola ukončená v zmysle Zmluvy o vykonaní diela č. VHÚ-44-28/2022 s firmou PROENERGS, s. r. o. do 3 mesiacov od odovzdania staveniska zhotoviteľovi. Stavenisko bolo odovzdané 25. mája 2022. IA bola ukončená 10. augusta 2022 s čerpaním 97 915,34 €. Zostatok vo výške 2 084,66 € bol poskytnutý ako voľný zdroj správcovi kapitoly.

Rekonštrukciu VVnD – II. etapa – realizácia IA 807 802,00 €, ŠPP 697_20-RO02_R301-145

VHÚ vzhľadom na rozsah plánovanej rekonštrukcie Vyhliadkovej veže na Dukle zaradil II. etapu rekonštrukcie v rámci investičných akcií na roky 2020 až 2024. Realizácii rekonštrukcie hore uvedeného stavebného objektu predchádzalo vypracovanie príslušnej projektovej dokumentácie k stavebnému povoleniu. V zmysle uvedeného bolo v 2. štvrtroku 2021 vykonané transparentné verejné obstarávanie, ktoré z prihlásených uchádzačov vyhrala firma KApAR, s. r. o., s cenovou ponukou za vypracovanie projektovej dokumentácie vo výške 30 720,00 €. Projektová dokumentácia bola postúpená na ORŠŠS Ministerstva obrany SR, oddeleniu stavebného poriadku za účelom vydania Stavebného povolenia k realizácii výstavby. Stavebné povolenie bolo vydané dňa 9. februára 2022 s potvrdenou právoplatnosťou zo dňa 1. marca 2022. V mesiaci apríl 2022 v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov bolo zahájené VO na príslušnú akciu Výzvou na predkladanie ponúk vo Vestníku VO č. 89/2022 dňa 11. apríla 2022. Vyhodnotenie VO nebolo úspešné, nakoľko uchádzač aj po rokovaní o možnom znížení ceny nepristúpil k predloženému návrhu z našej strany. VO sa preto opakovalo, pričom v rámci zadávania podmienok došlo k zvýšeniu ceny realizácie stavby o 81 802 € oproti pôvodnej cene. V zmysle vyhodnotenia VO realizáciu stavby vyhrala firma H.K.K. mont, s. r. o. s cenovou ponukou 807 801,32 €.

Realizácia rekonštrukcie sa začala na základe zmluvy č. VHÚ-44-35/2022 a bola ukončená v decembri 2022.

Rekonštrukcia kotolne v objekte VHÚ, Krajná 27, Bratislava – realizácia 73 467,00 €, ŠPP 680_21-RO02_R301-145

Uvedená akcia bola zaradená ako neplánovaná IA za účelom využitia finančných prostriedkov v roku 2021. IA nebola realizovaná v roku 2021 z dôvodu námietok k projektovej dokumentácii zo strany inšpektorov MO SR. Finančné prostriedky boli presunuté na rok 2022. V roku 2022 pripomienky, ktoré IP Ministerstva obrany SR namietala začiatkom roka, boli zapracované do projektovej dokumentácie (ďalej len PD) a následne na to samotná PD bola postúpená na ORŠŠS Ministerstva obrany SR, oddeleniu stavebného poriadku MO SR, na vydanie príslušného stavebného povolenia, ktoré bolo vydané dňa 3. mája 2022 s potvrdenou právoplatnosťou zo dňa 25. mája 2022. Následne po vydaní stavebného povolenia bolo vyhlásené VO s vyhodnotením dňa 28. júna 2022.

Nakoľko plánovaná výška na rekonštrukciu kotolne v objekte VHÚ na Krajnej č. 27 v Bratislave bola po realizovaní verejného obstarávania vyššia, a to z dôvodu zvyšujúcich sa cenových relácií stavebného materiálu v roku 2022, VHÚ požiadal správcu kapitoly o navýšenie FP listom č. VHÚ-49-25/2022. Na základe výsledkov VO bola podpísaná Zmluva o dielo č. VHÚ-44-36/2022 s firmou Termocom spol. s. r. o. na celkovú výšku 73 467,00 €. Realizácia rekonštrukcie kotolne bola ukončená v mesiaci október 2022.

Rekonštrukcia centrálnej expozície – miestnosť KV Mo VHM Svidník – projektová dokumentácia 13 900,00 €, ŠPP 681_21-RO02_R301-145

Uvedená projektová dokumentácia bola zaradená ako neplánovaná IA za účelom využitia finančných prostriedkov v roku 2021. Realizácia projektovej dokumentácie bola presunutá do roku 2022. Na základe výberového konania bola firmou Vivat architecture s. r. o. vypracovaná projektová dokumentácia s celkovou výškou čerpania 13 900 €. IA bola ukončená.

Výstavba prístreškov vo VHM Piešťany – realizácia vo výške 138 400,00 €, ŠPP 691_21_RO02_R301-145

Projektová dokumentácia IA, ktorá bola vyhotovená v roku 2022 v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov na podanie ORŠŠS Ministerstva obrany SR, oddeleniu stavebného poriadku pre vydanie stavebného povolenia. Po vydaní stavebného povolenia bude vyhlásené VO na IA. Realizácia výstavby je plánovaná na rok 2023. Finančné prostriedky určené na realizáciu stavby boli presunuté do roku 2023.

VHÚ-Obnova miesta tragédie v Tokajíku – realizácia vo výške 95 445,00 €, ŠPP 685_22-RO02_R301-145

Na uvedenú IA boli pridelené finančné prostriedky z fondu 131K, ktoré boli schválené vládou SR. V mesiaci september 2022 sa začalo VO na príslušnú IA. Na základe výsledkov VO bola podpísaná Zmluva o dielo č. VHÚ-44-64/2022 s firmou JV-FEMONT, s. r. o. na celkovú výšku 95 427,36 €. Realizácia IA bola ukončená v mesiaci december 2022.

VHU-Vojenské historické múzeum Svidník-stavebné úpravy – realizácia vo výške 462 589,00 €, ŠPP 686_22-RO02_R301-145

Na uvedenú IA, na základe žiadosti VHÚ adresovanú SEMaI MO SR v júni 2022, boli pridelené finančné prostriedky z fondu 131K. Tie boli schválené vládou SR v septembri 2022. Vzhľadom na časovú tieseň bola IA upravená len na nevyhnutnú časť stavebných prác. V mesiaci september 2022 bolo začaté VO na príslušnú upravenú časť IA. Na základe výsledkov VO bola podpísaná Zmluva o dielo č. VHÚ-44-67/2022 s firmou Ján Miženkanin ROJA – STAV na celkovú výšku 186 357,22 €. Realizácia IA bola ukončená v mesiaci december 2022. Čerpanie k 31. decembru 2022 bolo 186 357,22 €. Zostávajúce finančné prostriedky vo výške 276 231,78 € boli poskytnuté správcovi kapitoly ako voľný zdroj.

BA, VHÚ, Piešťany – 2 stély a pamätná tabuľa – realizácia vo výške 17 000,00 €, ŠPP 688_22-RO02_R301-145

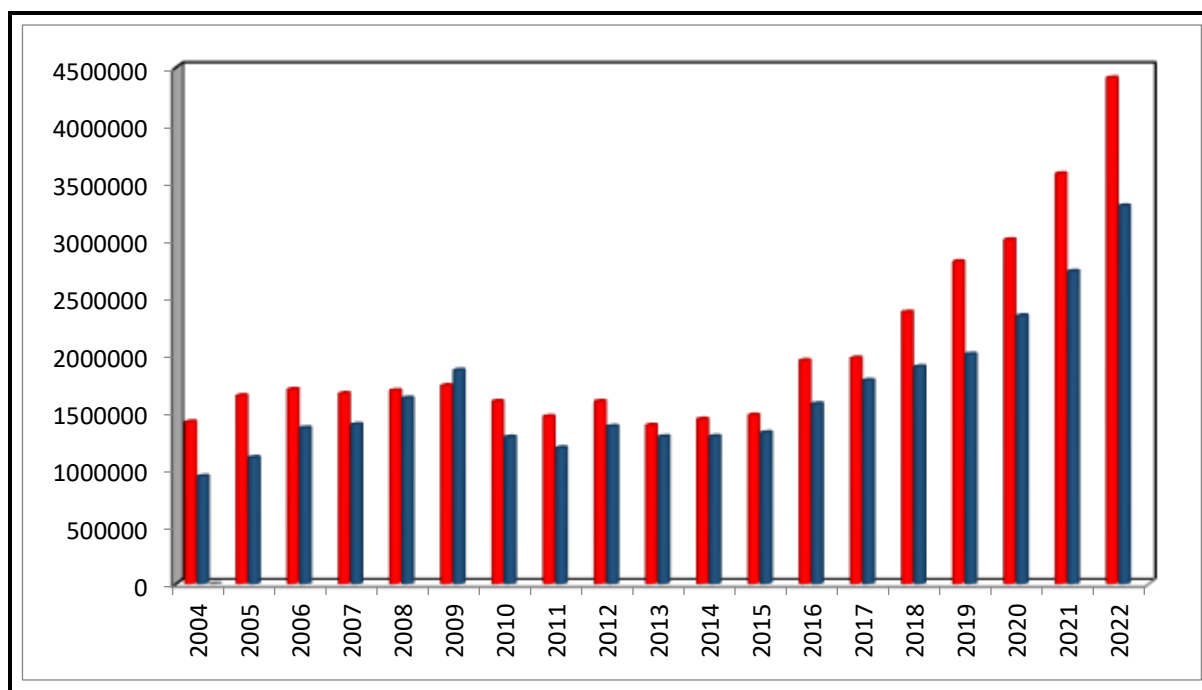
VHÚ dostal na realizáciu diela sponzorský dar vo výške 13 552,67 € od spoločnosti Lockheed Martin. Nakoľko plánovaná výška diela bola 17 000,00 €, VHÚ požiadal správcu kapitoly o navýšenie rozpočtových prostriedkov o 3 448,00 €. IA „Bronzová pamätná tabuľa“, „Pamätník Otto Smik“ a „Pamätník čs. letcom v odboji“ bola zrealizovaná v auguste 2022.

Nákup umeleckých diel a zbierok vo výške 11 119,00 €, ŠPP 0960104

Ministerstvo obrany SR pridelo VHÚ v roku 2021 účelovo viazané FP vo výške 11 119,00 €. Nakoľko nebolo možné v roku 2021 z dôvodu prijatých opatrení na zamedzenie šírenia koronavírusu COVID-19 investičnú akciu zrealizovať, finančné prostriedky boli viazané do roku 2022 v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V roku 2022 bolo na základe Kúpnej zmluvy č. VHÚ-79-35/2021 uzatvorenej so spoločnosťou Film Tank, s. r. o. nadobudnutých celkom 152 ks predmetov v hodnote 10 154,00 €. Z dôvodu pretrvávajúcich nedostatkov pri výrobe replík historických uniforiem, súčastí uniforiem a výstroja, ktoré vyplývali z prijatých opatrení proti šíreniu ochorenia COVID-19 boli uzatvorené 2 dodatky ku Kúpnej zmluvy č. VHÚ-79-35/2021, čím došlo k zníženiu počtu obstarávaných predmetov a zníženiu ceny zákazky o 965,00 €, ktoré boli poskytnuté správcovi kapitoly ako voľný zdroj. Získané predmety boli zaradené do zbierkového fondu VHM.

Tab.: Vývoj rozpočtu VHÚ v Eurách (2004 – 2022)

Schválený

Upravený

Jednotlivé sumy vid'. nasledujúca tabuľka

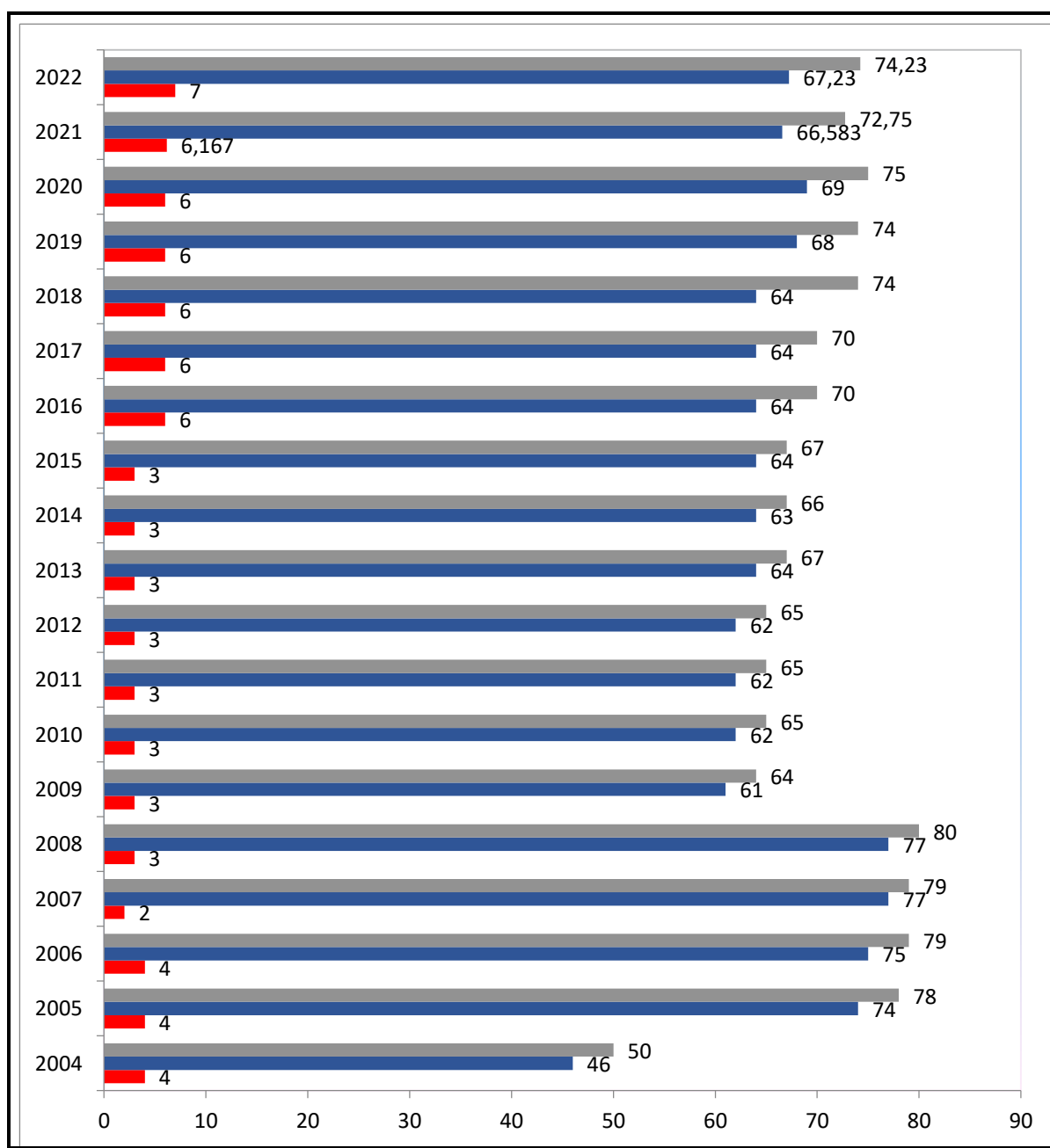
Rok	Schválený	Upravený
2004	936 931	1 411 230
2005	1 100 570	1 639 310
2006	1 358 390	1 694 150
2007	1 388 530	1 658 990
2008	1 618 230	1 684 020
2009	1 861 310	1 727 840
2010	1 279 200	1 590 410
2011	1 184 970	1 457 980
2012	1 371 700	1 589 060
2013	1 282 341	1 382 222
2014	1 284 171	1 435 508
2015	1 317 346	1 470 175
2016	1 568 180	1 945 695
2017	1 772 882	1 968 240,18
2018	1 892 146	2 367 403
2019	2 000 756	2 808 193
2020	2 336 260	2 999 035
2021	2 722 797	3 574 418
2022	3 293 795	4 408 413,33

Záver:

Rozpočtové prostriedky čerpané v roku 2022 boli vynaložené na plnenie úloh rozpočtovej organizácie na základe plánu hlavných úloh hospodárne, efektívne a splnili svoj účel.

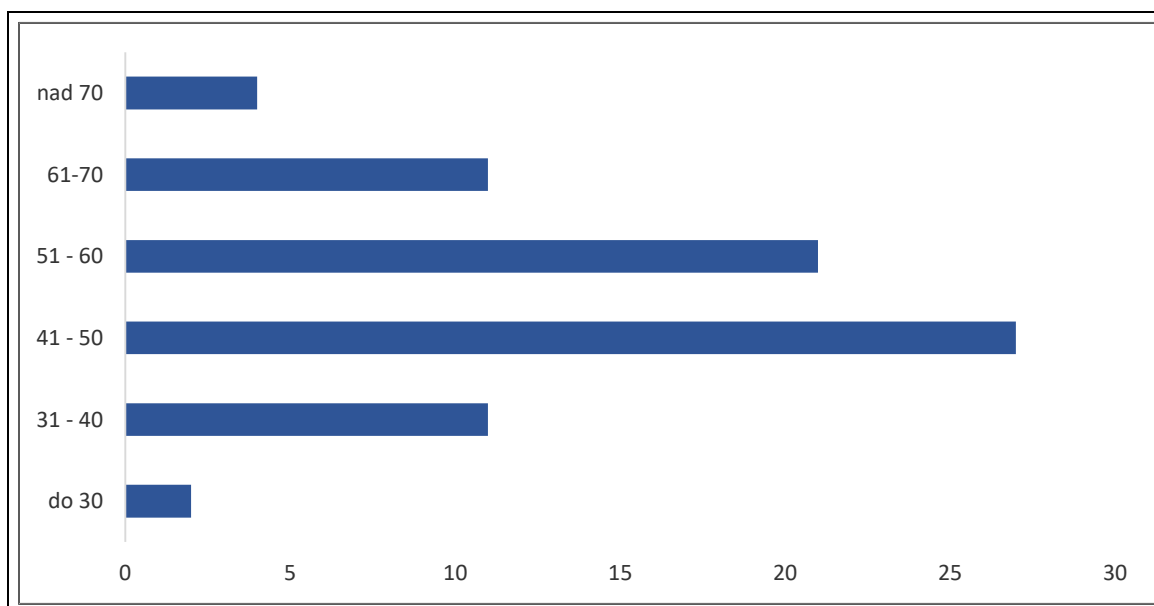
6. Personálna práca

Tab.: Vývoj tabuľkových počtov VHÚ (2004 – 2022)

Poznámka: Nárast tabuľkových počtov v roku 2005 bol spôsobený pridelením pracovníkov fyzickej ochrany objektov.

Tab.: Veková štruktúra zamestnancov VHÚ

VSD-OŠ plnil v hodnotenom období úlohy v oblasti personálnej práce s profesionálnymi vojakmi podľa pokynov riaditeľa VHÚ. Riaditeľ VHÚ spracoval v stanovenom termíne a forme služobné hodnotenia 6. profesionálnym vojakom, dočasne vyčleneným v prospech RO VHÚ. Po oboznámení sa s ich obsahom boli postúpené na Osobný úrad Ministerstva obrany SR. Profesionálni vojaci VHÚ, na základe príslušných ustanovení Metodických pokynov k deklarovaniu majetkových pomerov profesionálnych vojakov v majetkovom priznaní, spracovali a predložili riaditeľovi VHÚ majetkové priznania.

6.1. Personálna práca so zamestnancami

Riaditeľ VHÚ uzavrel v hodnotenom období 12 pracovných zmlúv a 7 ukončení pracovného pomeru podľa príslušných ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších (ďalej len „ZP“). Zamestnancov zaradil na voľné tabuľkové miesta, určené pre zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme, na základe prejavenej záujmu uchádzačov.

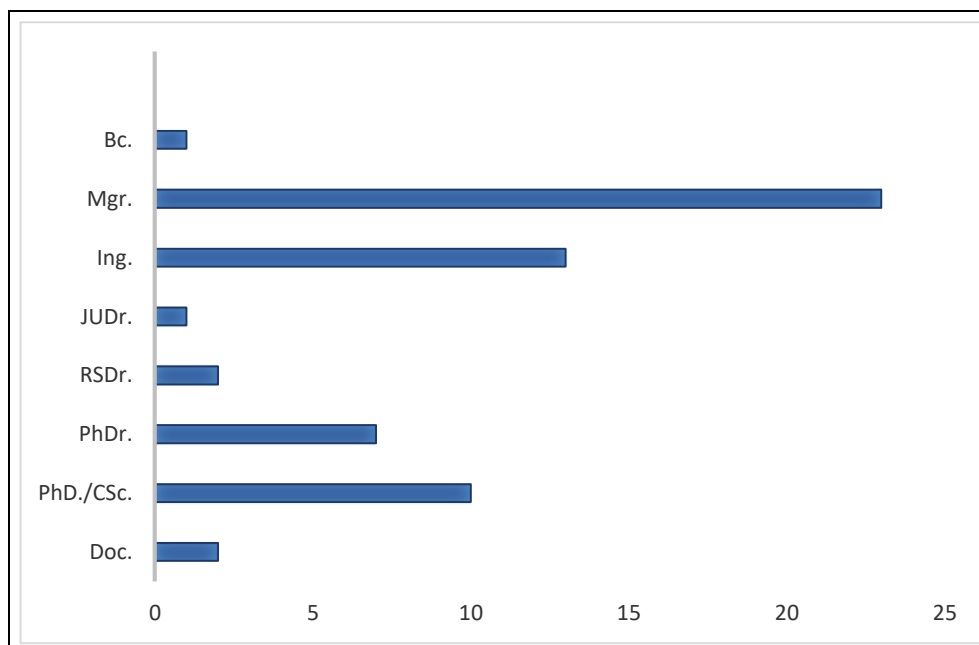
6.2. Štúdium profesionálnych vojakov

Profesionálni vojaci si svoje znalosti zvyšovali v rámci odbornej prípravy organizovanej vo VHÚ, resp. samostatným štúdiom.

6.3. Štúdium zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme

V hodnotenom období si zamestnanci VHÚ zvyšovali svoje vzdelanie rôznymi formami štúdia. Prevažujúcou formou bolo absolvovanie odborných kurzov a školení.

Tab.: Vedecké, vedecko-akademické tituly, pedagogické hodnosti

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

7.1 Hlavné úlohy VHÚ plánované na rok 2022

1. Vedeckú a výskumnú činnosť v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívnictva sústrediť na realizáciu schválených vedeckých projektov a hlavných vedeckých úloh.
2. Pokračovať vo výskume v riešení a spracovávaní historických prameňov a dokumentov k vydaným zväzkom vojenských dejín Slovenska. Súčasne vykonávať inventarizáciu archívnych fondov, spracovávať a digitalizovať archívne dokumenty a zbierkové predmety jednotlivých zbierok.
Spoluprácu s vedeckými pracoviskami historického zamerania, múzeami a archívami v Slovenskej republike sústrediť na efektívnu súčinnosť v rámci vlastných projektov, hlavných vedeckých a výskumných úloh, ako aj efektívny podiel na projektoch iných inštitúcií.
3. Aktívne sa zúčastňovať na medzinárodných vedeckých podujatiach v rámci Medzinárodného komitétu vojenskej histórie – ICMH, kde prezentovať dosiahnuté výsledky v oblasti slovenskej vojenskej historiografie. Participovať na činnosti archívnej a bibliografickej skupiny v rámci uvedeného medzinárodného komitétu vojenskej histórie.
4. Pokračovať v prehľbovaní a rozvíjaní medzinárodnej vedeckej spolupráce s prioritným zameraním na bilaterálnu spoluprácu s partnerskými ústavmi v zahraničí (*osobitne v Českej republike, Maďarsku, Spolkovej republike Nemecko, Spojených štátoch amerických a v Poľskej republike*) a multilaterálnu spoluprácu v rámci Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium konfliktov (CSWG). Aktívne prezentovať dosiahnuté výsledky vedeckého poznania slovenskej vojenskej historiografie na medzinárodných fórach.
5. Vykonávať základné odborné činnosti v súlade s § 8 zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 92/2022 Z. z., výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 10. augusta 2015 č. MK-2544/2015-110/11648

o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty a v znení neskorších predpisov.

6. Vykonávať odborné činnosti v zmysle § 7 a § 16 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7.2 Vedecké a odborné výstupy VHÚ za rok 2022

Vedecké projekty a hlavné vedecké úlohy realizované v roku 2022 vychádzali z Ročného vykonávacieho plánu vedeckej a výskumnej činnosti v oblasti vojenskej histórie, vojenského múzejníctva a archívniectva VHÚ na rok 2022.

VHÚ v súlade s Plánom publikačnej činnosti VHÚ na rok 2022 a vyššie uvedeným plánom vydal monografiu Miloslava Púčika *Rakúsko – záujmový priestor čs. vojenskej rozviedky*. Taktiež pokračoval vo vydávaní prameňov k vojenským dejinám Slovenska. V hodnotenom období v tejto edícii vydal edované dokumenty Vladimíra Segeša a Boženy Šed'ovej *Vojenská minulosť Slovenska a Slovákov 1792 – 1847* (zv. III/2) a Jany Zaťkovej a Miloslava Čaploviča *Slováci v légiách a prvý československý odboj 1914 – 1920* (zv. IV/2). Na základe výsledkov vedeckej, vedecko-výskumnej činnosti pracovníkov Vojenského historického múzea VHÚ vydal odbornú publikáciu *Zbrane a strelivo v zbierkach múzea. Metodická pomôcka k odbornej správe zbraní a munície v zbierkach slovenských múzeí*. Jej autormi sú PhDr. Viera Jurková, Mgr. Tomáš Hanich a Peter Holík. VHÚ, tak ako v uplynulých rokoch, spracoval a vydal za účelom širokej popularizácie vojenskej minulosti Slovenska a Slovákov *Vojensko-historický kalendár VHÚ na rok 2023* na tému *Vojaci a vrchy* (autor Mgr. Peter Chorvát, PhD.).

VHÚ sa spolupodieľal aj na vydaní publikácie *Kronika Slovenského štátu 1941 – 1943* (za VHÚ – Igor Baka, Matej Medvecký) a na kolektívnej monografii *Československé légie – Slováci – Slovensko* (zostavovateľ za VHÚ – Peter Chorvát). VHÚ, tak ako v uplynulých 25 rokoch, vydal štyri samostatné čísla vojensko-odborného časopisu pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo *Vojenská história*. Vedeckí pracovníci VHÚ počas hodnoteného obdobia prezentovali výsledky vedeckej činnosti aj v domácich a zahraničných odborných časopisoch. Zároveň spracovali aj viacero vedecko-populárnych a populárnych článkov, expertíz, posudkov či anotácií. Predstavitelia VHÚ sa zúčastnili na domácich vedeckých konferenciách a medzinárodnom kongrese vojenských historikov, kde prezentovali výsledky vedeckej činnosti slovenských vojenských historikov.

Plánované výstupy v oblasti vojenskej historickej vedy budú využité pre ďalší rozvoj a popularizáciu výsledkov vedeckého poznania, s osobitným dôrazom na širokú popularizáciu tých úsekov vojenskej histórie Slovenska, ktoré sú rozhodujúce pre vzdelávanie a výchovu k vlastenectvu.

7.3 Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ v roku 2022

AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách

CHORVÁT, Peter – POSCH, Martin a kol. *Československé légie – Slováci – Slovensko*. Bratislava : Vojenský historický ústav v spolupráci s HÚ SAV, 2022, 435 s., fotogr., pram. a lit., reg. ISBN 978-80-89523-79-5. Autorské zastúpenie z VHÚ: Jana Zaťková, Peter Chorvát, Viera Jurková, Miloslav Čaplovič.

JURKOVÁ, Viera – HANICH, Tomáš – HOLÍK, Peter. Zbrane a munícia v múzeu. Metodická pomôcka k odbornej správe zbraní a munície v zbierkach slovenských múzeí. Bratislava – Banská Bystrica : Vojenský historický ústav – Zväz múzeí na Slovensku, 2022, 69 s. ISBN 978-80-89523-85-6.

PÚČIK, Miloslav. Rakúsko – záujmový priestor čs. vojenskej rozviedky v období tzv. studenej vojny 1960 – 1989. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2022, 426 s., fotogr., mp., pram. a lit. ISBN 978-80-89523-84-9.

SEGEŠ, Vladimír – ŠEĎOVÁ, Božena (eds.). Pramene k vojenským dejinám Slovenska III/2. 1792 – 1847. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2022, 270 s., obr., pram. a lit. ISBN 978-80-89523-81-8.

ZAŤKOVÁ Jana – ČAPLOVIČ, Miloslav (eds.). Pramene k vojenským dejinám Slovenska. Slováci v légiách a prvý československý zahraničný odboj 1914 – 1920. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2022, 358 s., fotogr., biogr., reg. ISBN 978-80-89523-87-0.

ABC Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách

PÚČIK, Miloslav. Rakúsko – záujmový priestor čs. vojenskej rozviedky a jeho vojensko-strategický význam (1960 – 1970). In Polnar, Stanislav – Řepa, Tomáš (eds.). Ozbromené síly a československý stát III. Brno : Univerzita obrany, 2022, s. 171-193. ISBN 978-80-7582-178-2 (online, pdf).

ABD Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách

SEGEŠ, Vladimír. Typológia a klasifikácia trestných činov v stredovekom a ranonovovekom Uhorsku. In: Blanka Szeghyová a kol. Od konfliktu k zločinu. Skúmanie kriminality minulosti. Bratislava : Veda – HÚ SAV, 2022, s. 14-25.

ADN Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach Web of Science Core Collection a Scopus

BAKA, Igor – SCHVARC, Michal. Dokumenty o účasti jednotiek slovenskej Zaisťovacej divízie na protipartizánskej operácii „Bamberg“ na prelome marca a apríla 1942. In: Historický časopis. Roč. 70, č. 2 (2022), s. 331-358.

ADF Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch – nekarentovaných, neimpaktovaných, neregistrovaných v databázach Web of Science, Scopus a pod.

BAKA, Igor. Visit of the Slovak military delegation to Romania (February – March 1942) on the background of attempts to renew the Little. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 1 (2022), s. 56-78.

BAKA, Igor. VI. robotný prápor Pracovného zboru MNO a deportácie Židov v roku 1942. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 2 (2022), s. 107-132.

BLAŠKO, Gabriel. Vojenská blúza výsadkára Jána Kopčáka v zbierkach Vojenského historického múzea (Účasť príslušníka 1. čs. armádneho zboru v ZSSR na výsadku Jana Kozinu). In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 2 (2022), s. 162-175 : fotogr.

CUPER, Ivan. Ručné a puškové granáty v zbierkach Vojenského historického múzea Piešťany múzejného oddelenia Svidník. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 1 (2022), s. 128-156.

DZURO, Dušan. Poľná rovnošata vzor 60. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 4 (2022), s. 114-124 : fotogr.

CHORVÁT, Peter. Korvetný poručík Július Thurzo. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 3 (2022), s. 145-152.

CHORVÁT, Peter. „Rytierskše záležitosti“ : Súboje vojenských a civilných osôb na Slovensku na prelome 19. a 20. storočia. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 2 (2022), s. 33-44.

CHORVÁT, Peter. Stalo sa pri vojsku v Bystrici... Dvanásť (a viac) vojenských príbehov z Banskej Bystrice. In: Vojnová kronika. Odborný časopis Múzea SNP. - Roč. 11, č. 1 (2022), s. 31-39 : fotogr.

JURKOVÁ, Viera. Slováci v rovnošatách 1848 – 2020. In: Pamiatky a múzeá. - Roč. 71, č. 3 (2022), s. 24-26 : fotogr.

CHORVÁT, Peter. Vybrané vojensko-historické súvislosti tzv. prešovskej vzbury. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 4 (2022), s. 30-45.

MASKALÍK, Alex. Pôsobenie Slovákov vo veliteľskom zbore čs. brannej moci v rokoch 1918 – 1939 z pohľadu vojakov slovenskej národnosti. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 1 (2022), s. 79-100.

MASKALÍK, Alex. Predstavy najvyšších vojenských predstaviteľov čs. londýnskej emigrácie z jari 1945 na riešenie tzv. slovenskej otázky v čs. brannej moci. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 3 (2022), s. 119-144.

MASKALÍK, Alex. Slováci vo veliteľskom zbore čs. brannej moci v rokoch 1945 – 1948 na stránkach dobového denníka Demokratickej strany Čas. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 2 (2022), s. 133-158.

MEDVECKÝ, Matej. Podplukovník Michal Ďurkaj. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 2 (2022), s. 159-161 : fotogr.

PÚČIK, Miloslav. Konceptia operačného agentúrneho prieskumu čs. vojenského výzvedného spravodajstva – dôsledok „prevalov“ v 50. až 70. rokoch minulého storočia. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 4 (2022), s. 46-89.

ŠUMICHRASŤ, Peter. Správa šéfa nemeckej leteckej misie na Slovensku o ceste na Krym (máj – jún 1943). In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 1 (2022), s. 101-121.

VÁRY, Jerguš. Prúdové vlečné lietadlo Aero L-39V Albatros. In: Pamiatky a múzeá. - Roč. 71, č. 3 (2022), s. 47-49 : fotogr.

ZATKOVÁ, Jana. Správa Vladimíra Daxnera o československom tábore pre Slovákov v Irkutsku. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 3 (2022), s. 107-118.

AEC Ved. práce v zahr. recenz. zbor., kap. v zahr. ved. monogr. a kratšie vedecké práce vydané samostatne v zahraničí

ČAPLOVIČ, Miloslav – MEDVECKÝ, Matej. The Liberation of Slovakia 1919. In: Acta 2021. Independence Wars since the XVIII Century. XLVI International Congress od Military History (29 August-3 September 2021, Athens). Volume II. Athens : Hellenic National Defense General Staff / Hellenic Commission of Military History, 2022, s. 417-426. ISBN 978-618-81966-5-0.

AED Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch

BAKA, Igor. Príprava a priebeh protipartizánskej akcie „Adi“ v auguste 1942 v kontexte participácie slovenskej armády na vyhladzovacej vojne proti ZSSR. In: Lepiš, J. (ed.): Nacistická politika voči slovanským národom. Banská Bystrica : Múzeum SNP. 2022, s. 7-26.

AFD Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách

JURKOVÁ, Viera. Lietadlá L-39 Albatros v zbierkach VHÚ – Vojenského historického múzea v Piešťanoch. In: Zlatá éra československého letectva. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie k 100. výročiu narodenia Ing. Jana Vlčka, konštruktéra lietadla Aero L-39 Albatros. Košice : Slovenské technické múzeum, 2022, s. 107-121, fotogr. ISBN 978-80-974301-4-6.

BAB Odborné knižné publikácie vydané v domácich vydavateľstvách

OBUCHOVÁ, Viera – SEGEŠ, Vladimír. Veduty Bratislavy. Poprad : Regio Poprad, 2022, 304 s., obr. (podiel 50 %) ISBN 978-80-8989-103-0.

BBA Kapitoly v odborných knižných publikáciách vydaných v zahraničných vydavateľstvách

HALLON, Ľudovít a kol. Kronika Slovenského štátu 1941 – 1943. Praha : Ottovo nakl. v spolupráci s HÚ SAV a VHÚ, 2022, 400 s. : fotogr., reg., pram. a lit. ISBN 978-80-7451-859-1. (členovia autorského kolektívu VHÚ Igor Baka, Matej Medvecký).

BDE Odborné práce v zahraničných časopisoch – nekarentovaných, neregistrovaných v medzinárodných databázach, neimpaktovaných

Šumichrast, Peter. გენერალ-მაიორი ოტო სმიკის ხსოვნისთვის, ყველაზე წარმატებული სლოვაკი ბრიტანეთის სამეფო საჰაერო ძალებში (Generálmajor in memoriam Otto Smik. Najúspešnejší Slovák v britskom kráľovskom letectve). In: არსენალი (Arsenali). - Roč. 19, č. 3 (2022), s. 68-70 : fotogr.

BDF Odborné práce v domácich časopisoch – nekarentovaných, neimpaktovaných

seriál Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny:

Bystrický, Jozef. Vznik Vojenského ústredia. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 1 (2022), s. 46 : fotogr.

Bystrický, Jozef. Vojenský plán povstania. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 2 (2022), s. 46 : fotogr.

Bystrický, Jozef. Vojenské ústredie a Červená armáda. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 3 (2022), s. 46 : fotogr.

- Baka, Igor. Partizáni v predvečer SNP. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 4 (2022), s. 46 : fotogr.
- Baka, Igor. Vypuknutie Slovenského národného povstania. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 5 (2022), s. 46 : fotogr.
- Bystrický, Jozef. Odzbrojenie Východoslovenskej armády. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 6 (2022), s. 46 : fotogr.
- Baka, Igor. Boje o Strečniansku tiesňavu, Vrútky a Priekopu. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 7 (2022), s. 46 : fotogr.
- Šumichrast, Peter. Kombinovaná letka. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 8 (2022), s. 46 : fotogr.
- Baka, Igor. Ústup povstalcov z východu : Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 9 (2022), s. 46 : fotogr.
- Baka, Igor. Boj o Telgárt : Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 10 (2022), s. 46 : fotogr.
- Baka, Igor. Povstalecké boje na Hornej Nitre : Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 11 (2022), s. 46 : fotogr.
- Bystrický, Jozef. Ústup povstaleckých síl z Turca. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 12 (2022), s. 46 : fotogr.
- seriál Pod cisárskou zástavou. Rakúsko-uhorská armáda a Slovensko v rokoch 1868 – 1914:*
- Chorvát, Peter. Okupácia Bosny a Hercegoviny. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 8 (2022), s. 32-33 : fotogr.
- Chorvát, Peter. Súboje cti v rakúsko-uhorskej armáde. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 9 (2022), s. 32-33 : fotogr.
- Chorvát, Peter. Záverečné cvičenia rakúsko-uhorskej armády na východnom Slovensku v roku 1911. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 10 (2022), s. 32-33 : fotogr.
- Chorvát, Peter. Nová éra – nové kasárne. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 11 (2022), s. 32-33 : fotogr.
- Chorvát, Peter. Hrá vojenská hudba. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 12 (2022), s. 32-33 : fotogr.
- seriál Vojny a bitky na Slovensku:*
- Segeš, Vladimír. Ťaženie severného prúdu druhej dobrovoľníckej výpravy v zime 1849. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 1 (2022), s. 32-33 : obr.
- Segeš, Vladimír. Ťaženie južného prúdu druhej dobrovoľníckej výpravy v zime 1849. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 2 (2022), s. 32-33 : obr.
- Segeš, Vladimír. Tretia dobrovoľnícka výprava. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 3 (2022), s. 32-33 : obr.
- Segeš, Vladimír. Ruská intervencia a porážka revolúcie v Uhorsku roku 1849. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 5 (2022), s. 32-33 : obr.
- Segeš, Vladimír. Prusko-rakúska vojna a bitka pri Lamači. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 6 (2022), s. 32-33 : obr.
- Segeš, Vladimír. Habsburská armáda a Slováci po rakúsko-uhorskom vyrovnaní. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 7 (2022), s. 32-33 : obr.

- Cuper, Ivan. Útočný granát vzor 34. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 7 (2022), s. 47 : fotogr.
- Dzuro, Dušan. Povstalec s Berettou. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 6 (2022), s. 47 : obr.
- Hanich, Tomáš. Brniansky guľomet v premenách času [vz. 26]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 10 (2022), s. 47 : fotogr.
- Hanich, Tomáš. Letecký guľomet MG-131. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 9 (2022), s. 47 : fotogr.
- Hanich, Tomáš. Prvá čas. armádna pištoľ. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 1 (2022), s. 47 : fotogr.
- Holík, Peter. Puška pre žandárstvo. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 2 (2022), s. : fotogr.
- Holík, Peter. Vojenská medaila Za zásluhy. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 12 (2022), s. 47 : fotogr.
- Jurková, Viera. Moskovské poukážky. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 3 (2022), s. 47 : obr.
- Jurková, Viera. Ukrajinská medaila Obranca vlasti. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 4 (2022), s. 47 : obr.
- Jurková, Viera. Medaila Za chrabrosť pred nepriateľom. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 11 (2022), s. 47 : fotogr.
- Miklan, Martin. Nemecká ľahká húfnica [ľahká poľná húfnica 105-mm vzor 18/4ON]. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 8 (2022), s. 47 : fotogr.
- Purdek, Imrich. Vojenská symbolika 1 – 12. Úrad logistického zabezpečenia Ozbrojených síl SR : (od 31. 12. 2021 4. pluk logistiky Trenčín); 701. centrum vojenskej dopravy Bratislava; 52. výsadkový prápor Trebišov; Štátne symboly Ukrajiny; 905. centrum špecializovanej bojovej podpory Nováky. Základňa výcviku a mobilizačného doplnovania Martin; 53. prápor poľných služieb Hlohovec; Spoločné operačné veliteľstvo Ozbrojených síl SR; Čestná stráž Ozbrojených síl Slovenskej republiky; Vojenský topografický ústav Banská Bystrica; 14. tankový prápor Trebišov. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 1 – 12 (2022), s. 37, 31, 31, 39, 31, 31, 31, 31, 31, 31, 31: obr.
- Segeš, Vladimír. Aké boli vojny v minulosti? Red.: Katarína Abeille. In: Téma. Spravodajsko-spoločenský a ekonomický týždenník. - Roč. 6, č. 17 (2022), s. 52-59 : obr.
- Šeďová, Božena (zost.). Československé a slovenské ženy vo vojne a v armáde : Výberová bibliografia prác publikovaných v rokoch 1990 – 2021. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 3 (2022), s. 162-169.
- Šeďová, Božena (zost.). Vojenská história Slovenska : Výberová bibliografia XXVII. – 2019. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 1 (2022), s. 164-194.
- Šeďová, Božena (zost.). Vojenská história Slovenska : Výberová bibliografia XXVIII. – 2020. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 4 (2022), s. 125-156.
- Šumichrast, Peter. Najúspešnejší Slovák v britskom Kráľovskom letectve. Generálmajor in memoriam Otto Smik. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 1 (2022), s. 28-29 : fotogr.
- Vrabľová, Lenka. Slovenské peniaze v rokoch 1939 – 1945. In: Obrana. Mesačník MO SR. - Roč. 30, č. 5 (2022), s. 47 : fotogr.

EDI Recenzie v časopisoch a zborníkoch

Baka, Igor. Recenzia na: Nižňanský, Eduard – Psicová, Katarína. Antisemitizmus a holokaust na Slovensku v dokumentoch nemeckej proveniencie 1938 – 1945 : Antisemitismus und Holocaust in der Slowakei in Dokumenten deutscher Provenienz von 1938 – bis 1945. Banská Bystrica : Múzeum SNP, 2021, 710 s. ISBN 978-80-89514-99-1. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 3 (2022), s. 157-159.

Medvecký, Matej. Recenzia na: Vyhlídál, Milan. Vojenští zpravodajci proti nacistické okupaci : Odbojová skupina Tři konšelé. Praha : Academia, 2022, 332 s. ISBN 978-80-200-3274-4.

GII Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií

Baka, Igor. Konferencia o hrdinstve a násilí v 2. svetovej vojne. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 4 (2022), s. 177-179.

Balcová, Milena. Rozvoj bilaterálnych vzťahov s partnerským pracoviskom Armády ČR – Vojenským ústredným archívom v Prahe (Česká republika). In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 4 (2022), s. 176 : fotogr.

Bystrický, Jozef. Postupná kapitulácia v máji 1945. In: Bojovník. Dvojtyždenník antifašistov. - Roč. 67, č. 10 (2022), s. 1, 4-5 : fotogr.

Chorvát, Peter (námet a autor textu), Čaplovič, Miloslav (ed.). Vojaci a vrchy. Nástenný kalendár Vojenského historického ústavu 2023. Bratislava : VHÚ, 2022, 14 s.

Jurková, Viera. Vojenský múzejníci na generálnej konferencii „ICOM Prague 2022“. In: Vojenská história. - Roč. 26, č. 4 (2022), s. 162-166 : fotogr.

Medvecký, Matej. 20. ročník medzinárodnej konferencie Pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov Konzorcium Partnerstvo za mier. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 1 (2022), s. 205-206.

Mináriková, Katarína. Stavebné riaditeľstvo VII. Zboru Bratislava. Inventár. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2022, 136 s. e-ISBN 978-80-89523-91-7.

Ondruš, Milan. Vysoká vojenská technická škola Liptovský Mikuláš (1945 – 1970). Inventár. Bratislava : Vojenský historický ústav, 2022, 257 s. e-ISBN 978-80-89523-90-0.

Segeš, Vladimír. Anotácia na: Gagér, Daniel – Gahérová, Helena. V znamení hviezdy – grófi zo Svätého Jura a Pezinka. Pezinok : Mestské múzeum, 2021, 352 s. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 3 (2022), s. 170-171.

Šed'ová, Božena. Anotácia na: Turóci, Martin – Osika, Štefan. Slovenské národné povstanie a odboj v Kunerade a Rajeckej doline. Kunerad : OZ Akurad, 2019, 191 s. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 1 (2022), s. 202-203.

Šed'ová, Božena. Anotácia na: Malatinský, Michal. Pred súdom národa? Retribúcie na Slovensku a Národný súd v Bratislave 1945 – 1947. Bratislava : Post Scriptum, 2019, 247 s. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 3 (2022), s. 173-174.

Šed'ová, Božena. Anotácia na: Hálek, Jan – Moskovič, Boris. Fenomén Maffie. Český (domáci) protirakouský odboj v proměnách 20. století. Praha : Academia – Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., 2020, 379 s. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 4 (2022), s. 158-159.

Zat'ková, Jana. Medzinárodná vedecká konferencia Severovýchodné Slovensko – bojisko prvej svetovej vojny. In: Vojenská história. Roč. 26, č. 1 (2022), s. 204.

ZATŤKOVÁ Jana. Prvá svetová vojna a Mitice. In: Zmeták, Igor a kol. Trenčianske Mitice. Obec Trenčianske Mitice, 2022, s. 140-143. ISBN 978-80-570-4077-4.

Tab.: Publikačná činnosť pracovníkov VHÚ Bratislava v roku 2022

<i>Kategórie publikovania</i>	<i>Počet</i>
AAA Vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách	
AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	4
ABC Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahr. vydavateľstvách	1
ABD Kapitoly vo ved. monografiách vydané v domácich vydavateľstvách	1
ADM Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science Core Collection a Scopus	
ADN Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach Web of Science Core Collection a Scopus	1
ADE Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch	
ADF Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch	14
AEC Ved. práce v zahr. recenz. zbor., kap. v zahr. ved. monogr. a kratšie vedecké práce vydané samostatne v zahraničí	1
AED Ved. práce v dom. recenz. zbor., kap. v dom. ved. monogr. a kratšie vedecké práce vydané samostatne v dom. vydavateľstvách	1
BAA Odborné knižné publikácie vydané v zahraničných vydavateľstvách	
BAB Odborné knižné publikácie vydané v domácich vydavateľstvách	1
BBA Kapitoly v odb. kniž. publikáciách vydané v zahraničných vydavateľstvách	
BBB Kapitoly v odb. kniž. publikáciách vydané v domácich vydavateľstvách	2
BDE Odborné práce v zahraničných časopisoch – nekarentovaných, neimpakt.	
BDF Odborné práce v domácich časopisoch – nekarentovaných, neimpakt.	40
BEF Odborné práce v domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných, recenzovaných aj nerecenz., kapitoly menšieho rozsahu v knihách)	
EDI Recenzie v časopisoch a zborníkoch	2
FAI Zostavovateľské práce knižného charakteru (bibliografie, encyklopédie, katalógy, slovníky, zborníky, atlasy, inventáre)	
GII Rôzne publ. a dok., ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií	12

7.3.1 Výstavná, prednášková a mediálna činnosť

– výstava „Hrdinovia odboja“ realizovaná v spolupráci Slovenského národného múzea a Vojenského historického ústavu, členovia autorského kolektívu z VHÚ: Miloslav Čaplovič, Viera Jurková, Peter Šumichrast, Jerguš Váry, otvorenie 27. 5. 2022 v Národnom múzeu v Prahe,

– výstava „Legionári – naši hrdinovia Veľkej vojny 1914 – 1918“, inštalovaná v Centrálnej expozícii Múzea SNP v Banskej Bystrici, autor libreta a textov: Miloslav Čaplovič, vernisáž 28. 8. 2022,

– výstava „Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie“, realizovaná v spolupráci Pamiatkového ústavu SR, Krajského pamiatkového úradu Prešov, VHÚ, Klubu vojenskej histórie Beskydy, garant výstavy za VHÚ Jana Zaťková, otvorenie výstavy 29. novembra 2022 v Univerzitnej knižnici.

PhDr. Igor Baka, PhD.

– RTVS, Rádio Regina Stred, rozhlasové pásmo Na krídlach slobody – Otto Smik, 30. 9. 2022.

doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc.

– TASR, rozhovor Pred 80 rokmi vznikol 1. československý samostatný prápor v ZSSR, red.: I. Kríž, 12. 2. 2022, tiež teraz.sk,

– RTVS, Správy RTVS z regiónu, rozhovor o brig. gen. in memoriam I. Lysákovi pri príležitosti slávnostného odhalenia jeho busty v obci Brezovica, 3. 6. 2022,

– Televízia Bratislava, relácia Metro dnes, rozhovor k 77. výročiu oslobodenia Bratislavy, red.: S. Halamíčková, 4. 4. 2022,

– Rádio Regina Západ, relácia Výročia, rozhovor k 77. výročiu oslobodenia Bratislavy, red.: H. Michalčíková, 4. 4. 2022.

plk. Mgr. Miloslav Čaplovič, PhD.

– TASR, Prepád Ostrého Grúňa a Kľaku naplánoval štáb osobitnej protipartizánskej jednotky Edelweiss na 21. januára 1945 v skorých ranných hodinách, 23. 1. 2022, tiež teraz.sk, dnes24.sk,

– SITA, Pripomíname 77. výročie tragických udalostí v obciach Ostrý Grúň a Kľak, kde o život prišli desiatky ľudí, 24. 1. 2022, tiež parlamentnelisty.sk, webnoviny.sk, 24hod.sk,

– videodiskusia s historikmi, Slovenskí vojaci bojovali o Mariupol aj Kyjev, invázia na Ukrajine kopíruje rok 1968, 9. 9. 2022, aktuality.sk,

– TASR, domáci servis, Piešťany – počas Festivalu letectva vystavia malú časť Štefánikovho lietadla, 11. 4. 2022; tiež teraz.sk, dnes24.sk,

– RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, vstup o Noci múzeí a galérií vo VHM, rôznych múzejných aktivitách a prezentácii vojenskej techniky po celom Slovensku, red.: M. Minár, 13. 5. 2022,

– TASR, Spolupráca Múzea SNP a Vojenského historického ústavu, 15. 5. 2022, tiež parlamentnelisty.sk, webnoviny.sk, 24hod.sk, pravda.sk,

– TASR, B. Bystrica: Vedci na medzinárodnej konferencii hovoria o Štefánikovi a légiách, red.: K. Suchomel Guzová, 2. 6. – 3. 6. 2022,

– RTVS, Rádio Slovensko, 104 rokov od prisahy legionárov vo francúzskom Darney, red.: M. Minár, 30. 6. 2022,

– RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, 104 rokov od prisahy legionárov vo francúzskom Darney, red.: M. Minár, 1. 7. 2022,

– TASR, Odvážnych letcov z druhej svetovej vojny bude pripomínať pamätná tabuľa, 10. 9. 2022, tiež <https://mytrnava.sme.sk/c/23005569>,

– RTVS, Rádio Slovensko, Rádiožurnál SR, Odhalili pamätník slovenským letcom, red.: V. Bokor, 10. 9. 2022,

– TASR, Odvážnych letcov z 2. svetovej vojny bude pripomínať pamätná tabuľa v Piešťanoch, 10. 9. 2022, tiež teraz.sk, mytrnava.sme.sk, dnes24.sk,

– Z Piešťan odletelo osem statočných bojovať proti Hitlerovi, spravy.pravda.sk, 11. 9. 2022,

– Ocenili vynovenú vlečku z nebies – Aero L-39V Albatros, spravy.pravda.sk, 28. 9. 2022,

– Kultúrne dedičstvo: poznáte najkrajšie činy roka? 29. 9. 2022, kultúra.pravda.sk,

– TV Markíza, Televízne noviny, Obnovujú Lisunova, red. P. Sivák, 7. 10. 2022,

– TV Markíza, Prvé Televízne noviny, Vežu VHM vo Svidníku obopína lešenie, red. P. Sivák, 22. 10. 2022,

- TV Markíza, Prvé Televízne noviny, Z cintorína chcú kultúrnu pamiatku, red. P. Sivák, 1. 11. 2022,
- TASR, V Múzeu SNP vystúpi britský odborník na fenomén fašizmu Roger Griffin, 7. 11. 2022, tiež mybystrica.sme.sk,
- RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, diskusia ku Dňu vojnových veteránov, red.: M. Minár, P. Prelovský, 11. 11. 2022,
- TV Markíza, Dôstojnejšia spomienka, red. M. Chrenková Pietrová, 17. 12. 2022.

Mgr. Peter Holík

- RTVS, Rádio Regina Východ, beseda s NEV – 77. výročie ukončenia druhej svetovej vojny, red.: T. M. Babjak, 4. 5. 2022,
- RTVS, Správy RTVS, televízna reportáž o bojoch v mikroregióne Údolie smrti, red.: R. Latta, 16. – 17. 8. 2022,
- RTVS, Rádio Regina Východ, rozhlasová reportáž o 78. výročí oslobodenia obce Kalinov, red. Dávid Palaščák, 24. 8. 2022,
- RTVS, Rádio Regina Východ, televízna reportáž o 78. výročí Karpatsko-duklianskej operácie, red.: Róbert Latta, 6. 10. 2022,
- RTVS, Rádio Regina Východ, Host' Rádia Regina, 78. výročie Karpatsko-duklianskej operácie, red. Dávid Palaščák, 6. 10. 2022.

Mgr. Peter Chorvát, PhD.

- TASR, rozhovor Na Slovensku je približne 230 opevnení z čias prvej ČSR. V súčasnosti sa viaceré pevnostné objekty po odpredaji armádou dostali napríklad na Záhorí do súkromných rúk, 24. 4. 2022, tiež teraz.sk.

Mgr. Matej Medvecký, PhD.

- diskusná relácia Zuzany Kovačič Hanzelovej na tému teroristického činu v októbri 2022 v Bratislave, sme.sk, 17. 10. 2022,
- RTVS, STV 1, Večera s Havranom, diskusia k teroristickým aktivitám a udalosti v októbri 2022 v Bratislave 25. 10. 2022,
- RTVS, STV 2, dokumentárny film Prísne tajné, na linke Viedeň, faktografické vstupy k osobnosti Imricha Suckého, 26. 10. 2022,
- vyjadrenie pre Investigatívne centrum Jána Kuciaka, <https://www.icjk.sk/202/Terrorista-zo-Zamockej-sa-radikalizoval-na-Terrorgame-jeho-clenovia-si-pripisuju-zasluhu>.

Dr. Imrich Purdek, PhD.

- TASR, rozhovor k 30. rokom delenia majetku čs. armády; tiež aktuality.sk pod názvom Pri delení armády sa vojaci mohli rozhodnúť, kde zostanú, 21. 12. – 22. 12. 2022,
- RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Diálogo, téma Ako vznikala Armáda SR (30 rokov od delenia čs. armády), red.: M. Minár, 28. 12. 2022,
- RTVS, Rádio Regina Západ, relácia Plná poľná, téma delenie armády ČSFR, red.: M. Minár, 30. 12. 2022.

doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

- RTVS, STV 2, 12-dielny programový cyklus Renesančné Slovensko, 1. diel 28. 1. 2022, 2. diel 4. 2. 2022, 3. diel 11. 2. 2022, 9. diel 26. 3. 2022, 12. diel 16. 4. 2022 (5-krát, spolu 30 min.),
- Rádio Regina Západ, Vojenská rubrika, Naši vojaci dnes majú sviatok, rozhovor k histórii slov. dobrovoľníkov v meruôsmych rokoch, red.: M. Minár, 22. 9. 2022,
- prednáška Osobnosti vojenských dejín Slovenska na Univerzite tretieho veku UK, 16. 5. 2022 (2 x 45 min),
- prednáška Zločin a trest v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 12. 10. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Remeselníci a cechy v starej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 26. 10. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Kráľovské korunovácie v Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 15. 11. 2022, (2 x 45 min.),
- prednáška Kriminalita a justícia v starej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 16. 11. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Faktor hry v živote stredovej spoločnosti na Prešovskej univerzite, 24. 11. 2022 (60 min.),
- prednáška Remeselníci a cechy v starej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 30. 11. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Remeselníci a cechy v novovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 2. 12. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Kriminalita a justícia v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 9. 12. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Kráľovské korunovácie v Bratislave na Univerzite tretieho veku UK, 9. 12. 2022 (2 x 45 min.),
- prednáška Remeselníci a cechy v stredovekej Bratislave na Univerzite tretieho veku EU, 14. 12. 2022 (2 x 45 min.).

PhDr. Peter Šumichrast, PhD.

- TASR, Letec Milan Jakubec, slúžiaci v britskej RAF, by oslávil 100 rokov, 8. 3. 2022, tiež teraz.sk, topky.sk,
- TASR, Jozef Gabčík – atentát na Heydricha, 8. 4. 2022, tiež teraz.sk, aktuality.sk,
- RTVS, Správy RTVS, Jozef Gabčík, ktorý vykonal atentát na Heydricha, by mal 110 rokov, 8. 4. 2022,
- RTVS, Správy RTVS, výročie atentátu na Reinharda Heydricha, 9. 4. 2022,
- TA3, Štúdio TA3, Pripomíname si 77 rokov od skončenia 2. svetovej vojny. Čo rozhodlo o jej výsledkoch? 8. 5. 2022,
- TASR, Od atentátu na Reinharda Heydricha uplynie 80 rokov, 27. 5. 2022, tiež teraz.sk,
- RTVS, Správy RTVS, Gabčíkov samopal neuspel, Kubišov granát áno, 27. 5. 2022,
- TASR, Pred 80 rokmi vojská maršala Rommela dobyli strategický Tobruk, 21. 6. 2022; tiež teraz.sk.

Mgr. Jana Zaťková, PhD.

- RTVS, Rádio Slovensko, relácia Nočná pyramída – hosť, red.: K. Martinková 30. 4. 2022.

8. ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

a) zahraničné cesty: medzinárodné vedecké konferencie a iné aktivity

Poľská republika, Gdyna, 23. máj až 26. máj 2022 (2 osoby x 4 dni), plánovaná ZSC, aktívna účasť na XXI. Medzinárodnej vedeckej konferencii Euroatlantickej pracovnej skupiny pre štúdium vojnových konfliktov (CSWG) v Gdyni.

Česká republika, Praha, 26. máj – 28. máj 2022 (4 osoby x 3 dni), plánovaná ZSC, aktívna účasť na slávnostnom otvorení výstav „Nikdy se nevzdáme!“ a „Hrdinovia odboja“, pri príležitosti 80. výročia operácie Anthropoid v Národnom múzeu v Prahe.

Holandsko - Rotterdam, Bergen op Zoom, 23. jún 2022 (1 osoba x 1 deň), plánovaná ZSC – účasť riaditeľa VHÚ ako člena v delegácii ministra obrany Slovenskej republiky na pietnej ceremónii, za účelom uloženia ostatkov čs. letcov (príslušníkov RAF), na vojenskom cintoríne Bergen op Zoom.

Česká republika, Liberec, 15. august – 18. august 2022 (1 osoba x 4 dni), plánovaná ZSC – aktívna účasť riaditeľa na 31. ročníku medzinárodného seminára „Česko-slovenské vzťahy / Slovensko-české vzťahy“ na tému „Miesta pamäti na druhú svetovú vojnu a ich premena“ na Katedre histórie FPHaP Technickej univerzity v Liberci.

Česká republika, Praha, 20. august – 27. august 2022 (1 osoba x 8 dní), plánovaná ZPC – účasť na Generálnej konferencii ICOM Prague 2022, ktorého členom je aj VHÚ v Prahe.

Poľská republika, Wroclaw – Opole, 28. august – 2. september 2022 (1 osoba x 6 dní), plánovaná ZPC – aktívna účasť na 47. kongrese vojenských historikov (ICMH-CIHM) vo Wroclaw – Opole.

Poľská republika, Nowosielce, Zarsyn, Dukla, 5. októbra 2022 (2 osoby x 0,5 dňa), plánovaná ZSC – účasť na slávnostných pietnych zhromaždeniach organizovaných pri príležitosti Dňa hrdinov Karpatsko-duklianskej operácie a 78. výročia Karpatsko-duklianskej operácie v Nowosielce, v Zarsyne a na Dukle.

Česká republika, Praha, 17. október – 21. október 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZSC – aktívna účasť riaditeľa na 55. zasadnutí Česko-Slovenskej komisie historikov, účasť na pracovnom zasadnutí Rady Národného múzea v Prahe, ako aj účasť na znovuo tvorení Armádneho múzea VHÚ v Prahe.

Česká republika, Praha, 20. október – 21. október 2022 (1 osoba x 2 dni), plánovaná ZSC – účasť na znovuo tvorení Armádneho múzea VHÚ v Prahe a odvoz riaditeľa VHÚ.

Česká republika, Brno, 30. november 2022 (1 osoba x 1 deň), plánovaná ZPC – účasť na 17. zasadnutí medzivládnej slovensko-českej komisie o starostlivosti o vojnové hroby a pamätníky v Brne.

b) zahraničné cesty: archívny výskum, štúdium, odborná spolupráca

Česká republika, Praha, 25. apríl – 29. apríl 2022 (4 osoby x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo VHA Praha v Prahe.

Spolková Republika Rakúsko, Viedeň, 23. máj – 27. máj 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – štúdium slovacikálnych militárií v MAKA vo Viedni.

Maďarská republika, Budapešť, 30. máj – 3. júna 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – štúdium slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom ústave (archíve), v Maďarskom národnom archíve a v Knižnici Maďarskej akadémie vied v Budapešti.

Česká republika, Praha, 18. júl – 22. júl 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií v Agentúre personalistiky AČR v Prahe.

Česká republika, Praha, 15. august – 19. august 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií v Agentúre personalistiky AČR v Prahe.

Česká republika, Praha, 5. september – 9. september 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve a vo Vojenskom historickom archíve v Prahe.

Česká republika, Praha, 3. október – 7. október 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.

Česká republika, Praha, 31. október – 4. november 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií v Národnom archíve Praha, v Archíve hlavného mesta Prahy a v Národnej knižnici v Prahe.

Česká republika, Praha, 2. november – 4. november 2022 (4 osoby x 3 dni), plánovaná ZPC – rozvoj bilaterálnej spolupráce VHÚ Bratislava s Vojenským ústredným archívom v Prahe.

Česká republika, Praha, 21. november – 25. november 2022 (3 osoby x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve, vo Vojenskom historickom archíve a v Archíve bezpečnostných zložiek v Prahe.

Spolková republika Rakúsko, 28. november – 2. december 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom historickom archíve vo Viedni.

Česká republika, Praha, 28. november – 2. december 2022 (1 osoba x 5 dní), plánovaná ZPC – archívny výskum slovacikálnych militárií vo Vojenskom ústrednom archíve a vo Vojenskom historickom archíve v Prahe.

9. ARCHÍVNA ČINNOSŤ

Základnou činnosťou, ktorú v roku 2022 zabezpečovali odborní pracovníci VHA, bola oblasť vojenského archívniectva. Okrem súboru činností spojených s ochranou archívnych dokumentov a ich využívaním vykonávali odborný dohľad nad vyradovacím konaním registratúrnych záznamov v rámci rezortu MO SR. Odborní pracovníci VHA v tejto súvislosti vyriešili 455 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, resp. rozhodnutí o ich vyradení. Na základe vyradovacieho konania prevzali dokumenty od 12 registratúr rezortu v rozsahu 191 škatúl. Na základe žiadostí vybavili spolu 1 181 podaní od domácich a zahraničných žiadateľov. Zároveň poskytli služby 90 bádateľom počas 253 návštev, pričom im predložili 1 011 archívnych škatúl a 5 310 inventárnych

jednotiek. E-bádateľňa VHA zaznamenala v sledovanom období 4 182 návštev bádateľov zo 48 krajín celého sveta, ktorí si preštudovali 43 087 archívnych dokumentov.

Odborní pracovníci VHA plnili aj úlohy spojené s udržateľnosťou projektu *Digitalizácia kultúrneho dedičstva*, spolufinancovaného prostredníctvom *Operačného programu Informatizácia spoločnosti*. Dovedna bolo k 31. decembru 2022 zdigitalizovaných a verejnosti sprístupnených 35 191 digitálnych objektov dokumentov (viac ako 300 000 strán archívnych dokumentov) z určených archívnych fondov a zbierok.

9.1 Vedecko-výskumná činnosť – archívne spracovávanie vybraných archívnych fondov a zbierok

A. HLAVNÉ VEDECKÉ PROJETY RIEŠENÉ V ROKU 2022

1. „Databáza padlých vojakov z 1. svetovej vojny (1914-1918)

Kód vedeckého projektu : II/1/21-23

Termín plnenia: január 2021 – december 2024

Vedúci: Mgr. Peter Kralčák, PhD.

Riešitelia: PhDr. Milena Balcová, PhDr. Andrea Desille,
PhDr. Katarína Mináriková, Ing. Milan Ondruš,
Mgr. Viktor Gabáni, Mgr. Darina Jurčová-Glinová,
Jana Farkašová

Plánovaný výstup: elektronická databáza (vydanie VHÚ 2024).

Hodnotenie za rok 2022:

Vedecký projekt „*Databáza padlých vojakov z obdobia 1. svetovej vojny (1914 – 1918)*“ predpokladá prepisovanie 267 vojenských matrik uložených vo VHA Bratislava podľa vopred danej štruktúry. Vyžaduje od riešiteľov okrem poznania základných historických reálií aj jazykové znalosti, pretože matriky sú písané v rôznych jazykoch (slovenský, český, maďarský, nemecký). Výstupom bude databáza padlých vo formáte tabuľky s ambíciou vytvorenia online databázy s možnosťou fulltextového vyhľadávania podľa zadaných parametrov. Online databáza bude k dispozícii verejnosti na stránke www.vhu.sk. Na jeseň 2020 sa začalo s pilotným prepisovaním matrik, aby bolo možné presne stanoviť metodiku a celkovú štruktúru a obsah projektu. V roku 2022 bolo spracovaných 27 matrik.

Celkovo je k 31. decembru 2022 spracovaných 58 matrik s 22 995 menami.

2. „Československá vojenská rozviedka (1960 – 1990)“

Kód vedeckého projektu: II/1/21 – 24

Termín plnenia: január 2021 – december 2024

Vedúci: Dr. Miloslav PŮČIK, CSc.

Spoluriešitelia: PhDr. Milena BALCOVÁ

Plánovaný výstup: AAB – vedecká monografia (vydanie VHÚ, 2025)

Hodnotenie za rok 2022:

Vedecký projekt je plnený podľa plánu.

3. „Slovenská armáda a holokaust 1939 – 1945“

Kód vedeckého projektu: III/4/22-23

Termín plnenia: január 2022 – december 2023

Vedúci: PhDr. Igor BAKA, PhD.

Spoluriešitelia: interný Mgr. Matej MEDVECKÝ, PhD., Mgr. Peter KRALČÁK, PhD. a ďalší externí riešitelia (prof. Eduard NIŽŇANSKÝ, CSc. /Univerzita Komenského/,

Mgr. Tamara JANECOVÁ, PhD. /Trnavská univerzita v Trnave/.

Výstup z vedeckého projektu: AAB - kolektívna vedecká monografia (vydanie VHÚ, v r. 2023).

Hodnotenie za rok 2022:

Vedecký projekt je plnený podľa plánu.

A. Hlavné výskumné úlohy riešené v roku 2022 (archívniectvo)

1. „Ministerstvo obrany Slovenskej republiky - spisy obyčajné 1941-1944“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2019 – december 2029

Riešitelia: Mgr. P.KRALČÁK, PhD. (rok 1941), Mgr. Viktor GABÁNI (roky 1942,1943), PhDr. Katarína MINÁRIKOVÁ (rok 1944)

Plánovaný výstup: Inventár I. časť roky 1941-1942 (vydaný VHÚ v r. 2021), Inventár II. časť roky 1943-1944 (vydanie VHÚ, v r. 2029)

Hodnotenie za rok 2022:

Výskumná úloha je plnená podľa plánu.

2. „Vysoká vojenská technická škola Liptovský Mikuláš“

Výskumná úloha

Termín plnenia: január 2020 – december 2024

Riešitelia: Ing. M. Ondruš

Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2024).

Hodnotenie za 1. polrok 2022:

Ing. M. Ondruš spracoval 40 škatúl archívneho fondu a napísal 257 rukopisných strán. Inventár je po jazykovej korektúre a následne bude vydaný na začiatku roka 2023.

3. „Stavebné riaditeľstvo VII. zboru v Bratislave 1937-1938“

Výskumná úloha

Termín plnenia: marec 2020– december 2022

Riešitelia: PhDr. K. Mináriková

Plánovaný výstup: inventár (vydanie VHÚ 2022).

Hodnotenie za rok 2022:

PhDr. K. Mináriková spracovala 43 škatúl archívneho fondu a napísala 136 rukopisných strán. Inventár je po jazykovej korektúre a následne bude na začiatku roka 2023 vydaný.

Archívne služby žiadateľom z rezortu obrany SR a z radov civilnej verejnosti

Správne úkony pre fyzické a právnické osoby:

- zamestnanci VHA spracovali písomné odpovede na 622 žiadostí,
- vyrad'ovacie konanie: 455 vybavených žiadostí,
- žiadosti na e-bádateľni – 104 vybavených žiadostí.

Spolu bolo počas roka 2022 vybavených 1 181 písomných žiadostí.

Prevažná časť pracovnej agendy VHA okrem vyrad'ovacieho konania sa v hodnotenom období týkala výpisov z kmeňových listov vojakov a poddôstojníkov prípadne vyrad'ovacieho konania.

9.2 Poskytovanie archívnych služieb verejnosti

Konzultácie a obsluha v bádateľni

- počet návštev v bádateľni	253
- počet bádateľov (nárast fyzických osôb)	90
- počet predložených archívnych škatúl	1 011
- počet vyhl'adaných a predložených archívnych jednotiek	5 310

Špeciálne zbierky

- počet návštev v špeciálnych zbierkach	13
- počet bádateľov (fyzických osôb)	13

e-Bádateľňa VHA

- počet návštev (relácií)	4 182
- počet bádateľov (používateľov)	4 135
- počet preštudovaných archívnych dokumentov	43 087

Bádateľom boli poskytnuté súbory vojensko-historických fotografií, vojenské periodiká, vojensko-odborné a vojensko-historické práce, mapy, spomienky vojenských osôb a ďalšie materiály. Z roka na rok sledujeme nárast záujmu bádateľskej verejnosti o archívne fondy a zbierky VHA. Stránku navštívili bádatelia zo 48 krajín celého sveta. Okrem bádateľov zo Slovenska, Českej republiky, Maďarska, Spolkovej republiky Nemecka, Francúzska, USA, Veľkej Británie, Srbska evidujeme bádateľov z Japonska Austrálie, Guatemaly, Paraguaja, Filipín a ďalších štátov.

Pracovníci VHA vykonali výber, vyhotovovanie a popis fotografií pre potreby vedeckých pracovníkov OVHV, štátne orgány, zložky rezortu obrany a pre spoločenské organizácie. Zároveň spracovali 6 210 scanov (z toho platená služba 23 ks). Za účelom vybavovania správnej agendy vyhl'adali 732 osobných spisov vojakov a poddôstojníkov a 53 vojenských predpisov, ktoré po využití založili do príslušných fondov a zbierok VHA.

VHA v roku 2022 poskytol občanom a inštitúciám platené služby v celkovej sume 401,00 €.

9.3 Trvale zabezpečovať ochranu archívnych dokumentov a zbierok

Ochrana archívnych fondov a zbierok sa zabezpečovala v rámci existujúcich finančných, materiálnych a personálnych možností VHA. Vedúca referentka badateľne 2x týždenne sledovala a zapisovala hodnoty teploty a relatívnej vlhkosti vzduchu. Na základe výsledkov meraní klimatických podmienok v depozitoch boli prijímané bezprostredné opatrenia. Teplota a vlhkosť vzduchu v skladových priestoroch sa udržiavali pravidelným vetraním.

9.4 Lektorská činnosť

Počas roka 2022 bolo spracovaných 455 odborných posudkov k návrhom na vyradenie registratúrnych záznamov a rozhodnutí o vyradení registratúrnych záznamov. Zároveň bolo telefonicky vykonaných stovky metodických usmernení súvisiacich so spracovaním návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

Pracovníci VHA vykonávali aj lektorskú činnosť a taktiež odbornú pomoc priamo na pracoviskách administratívnej bezpečnosti v oblasti vyradovania registratúrnych

záznamov a v rámci toho odprezentovali zásady vyrad'ovacieho konania a archívnej služby na odbornom kurze správy registratúry a archívniectva, ktoré organizovalo oddelenie správy registratúry MO SR.

9.5 Digitalizácia archívnych dokumentov – udržateľnosť projektu „Digitalizácia kultúrneho dedičstva VHÚ“ v rámci Operačného programu Európskej únie Informatizácia spoločnosti

Pracovnícky digitalizačného pracoviska digitalizovali archívne dokumenty a zbierky. V rámci svojej činnosti digitalizujú priebežne aj kmeňové doklady vojakov a poddôstojníkov rôznych ročníkov narodenia, ktoré boli použité v bežnej agende a tým vytvárajú ďalšiu zbierku zdigitalizovaných archívnych dokumentov:

- počet naskenovaných vojenských úmrtných matrik (36): 3 989 skenov
- počet naskenovaných fotografií: 7 487 kusov
- počet zverejnených fotografií na webe aj s popisom: 3905 kusov
- počet naskenovaných strán z fondu HVV: 17 009 kusov
- počet zverejnených dávok z fondu HVV na webe: 1 234 dávok.

Okrem toho skenovali vybrané archívne dokumenty a fotografie pre potreby vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti pracovníkov VHÚ (VHA 2 944 ks, VHM 339 ks, OVHV 2 848 ks). Počas roku 2022 naskenovali spolu 34 695 strán archívnych dokumentov a fotografií. Dovedna bolo k 31. decembru 2022 zdigitalizovaných a verejnosti sprístupnených 35 191 digitálnych objektov dokumentov (viac ako 300 000 strán archívnych dokumentov) z určených archívnych fondov a zbierok.

Tabuľka: Výkon vybraných odborných činností VHA od 01. 01. 2022 – 31. 12. 2022

Výkon vybraných odborných činností VHA	Počet
Spracované archívne fondy a zbierky (počet škatúl)	83
Vypracované inventáre a katalógy (počet titulov/počet strán)	2/393
Počet návštev v bádateľni / špeciálne zbierky	253/90
Počet vybavených žiadostí	1 181
Počet poskytnutých arch. škatúl / arch. jednotiek	1 011/5 310

10. MÚZEJNÁ ČINNOSŤ

Zamestnanci VHM, ktoré v rámci svojej pôsobnosti plní funkciu ústredného vojenského múzea, naďalej pokračovali v zhromažďovaní, odbornom spracúvaní a sprístupňovaní zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska. V rámci odbornej ochrany ošetrili 1 005 ks múzejných predmetov. Okrem toho prekonzervovali 40 ks zbierkových predmetov a čiastočne zreštaurovali 27 ks zbierkových predmetov, a to aj vďaka čiastočnej, ale výdatnej pomoci príslušníkov OS SR. Základné ošetrenie bolo vykonané na zbierkových predmetoch zaradených do zbierky automobilová technika, tanková, delostrelecká a letecká technika. Zo zbierky Letecká technika boli na základe zmluvy o dielo č. VHÚ-44-3/2022 odovzdané na čiastočnú renováciu a odborné ošetrenie do Leteckých opravovní Trenčín, a. s. 4 veľkorozmerné zbierkové predmety.

Rok 2022 bol v oblasti technickej pomoci VHM Mo Piešťany obzvlášť náročný. Prvým vojenským útvarom, ktorého príslušníci plnili úlohy v oblasti technickej pomoci

VHM, bol 13. mechanizovaný prápor z Levíc. Jeho príslušníci v spolupráci s odbornými zamestnancami VHM a príslušníkmi 405. opravárenského práporu Martin najskôr realizovali presun veľkorozmerného zbierkového predmetu – mostného tanku MT-55. Následne, pod odborným dozorom zamestnancov VHM, pokračovali v obnove povrchového náteru a kompletizácii uvedeného zbierkového predmetu. Po úspešnom a profesionálnom ukončení prác, boli vystriedaní príslušníkmi 54. raketometného oddielu z Rožňavy, ktorí svoje úsilie zamerali na komplexnú obnovu povrchového náteru ďalšieho zbierkového predmetu – odpaľovacieho zariadenia z operačno-taktického systému 9K714 Oka. V poslednom júnovom týždni bol úspešne obnovený povrchový náter na zbierkovom predmete – zákopovom pluhu ZP 60/90. Odbornej starostlivosti sa mu dostalo zo strany príslušníkov roty podpory velenia 1. mechanizovanej brigády Topoľčany.

Z dôvodu prípravy priestorov pre výstavbu novej výstavnej haly bolo potrebné uvoľniť priestor dočasného depozitára v areáli expozície VHM na letisku v Piešťanoch. Túto technicky náročnú úlohu vykonávali špecialisti zo 405. opravárenského práporu Martin, v spolupráci s odbornými zamestnancami VHM. V priebehu mesiacov máj – jún 2022, sa podarilo presunúť dovedna 25 pásových vozidiel, 9 kolesových vozidiel, 15 prívesov, 3 lietadlá, 2 železničné vagóny a množstvo menších zbierkových predmetov. Vozidlá a ich príslušenstvo boli presúvané do pripravených depozitárov v kasárňach SNP Piešťany.

Odborní zamestnanci Mo Svidník VHM a príslušníci 21. mechanizovaného práporu Trebišov, 14. tankového práporu Trebišov, 52. výsadkového práporu Trebišov, 22. mechanizovaného práporu Michalovce, 21. samohybného delostreleckého oddielu Michalovce, 65. prieskumného práporu Prešov, 20. práporu logistiky Prešov a 51. krídla Prešov uskutočnili od začiatku apríla do konca novembra 2022 dovedna viac ako dvadsať spoločných pracovných brigád. V rámci nich preukázali profesionálni vojaci šikovnosť a odbornú zručnosť, predovšetkým pri vyhotovovaní nových ochranných konzervačných náterov na desiatich veľkorozmerných zbierkových predmetoch. Svojho „nového šatu“ sa tak dočkali napríklad tri 152-mm kanónové húfnice vzor 37, tri 122-mm húfnice vzor 38 či dva 85-mm protiletadlové kanóny vzor 44, ktoré sú prezentované v rámci tzv. delového areálu nachádzajúceho sa v katastri obce Vyšný Komárnik, a taktiež aj v Parku bojovej techniky vo Svidníku. Okrem toho sa vojaci nemalou mierou podieľali aj na prácach spojených s vyhotovením nového ochranného konzervačného náteru na dopravnom lietadle Lisunov Li-2, vystavenom taktiež v Parku bojovej techniky. Popri tom ešte stihli vojaci pod odborným vedením našich múzejníkov ošetriť aj množstvo zbierkových predmetov prezentovaných v Centrálnej expozícii VHÚ vo Svidníku, resp. uložených v jeho depozitárnych priestoroch.

Ako mimoriadne prospešná sa ukázala pomoc profesionálnych vojakov, konkrétne príslušníkov 405. opravárenského práporu Martin pri preprave a následnom osadení zbierkového predmetu – stredného tanku T-34/85 na podstavec v areáli Vyhliadkovej veže na Dukle s tým, že následne bol na ňom vyhotovený aj nový ochranný náter. V areáli Parku bojovej techniky vo Svidníku bol zase za výdatnej pomoci príslušníkov 405. opravárenského práporu Martin a 20. práporu logistiky Prešov z podstavca po dlhých rokoch zosadený a do Prešova následne prevezený zbierkový predmet – stredný delostrelecký ťahač AT-S 712, ktorý sa aktuálne podrobuje čiastočnej renovácii, sporej s výmenou časti jeho konštrukcie a vyhotovením nového ochranného konzervačného náteru. Spoločne s našimi múzejníkmi vykonali vojaci aj nezanedbateľné množstvo ďalších záhradných, údržbárskych a pomocných prác, spojených s pravidelnou starostlivosťou a revitalizáciou rozsiahleho areálu NKP - Pamätníka a vojnového cintorína Sovietskej armády vo Svidníku, ako aj areálu budovy múzea vo Svidníku. Obdobné práce boli potom zrealizované aj v areáli NKP - Pamätníka a vojnového cintorína 1. československého armádneho zboru na Dukle, v areáli pomníka Míľnik „Volanie“, pomníka ženistov a pomníka na mieste

tragickej smrti generála Jaroslava Vedrala-Sázavského, ktoré sa nachádzajú v priestore Duklianskeho priesmyku.

Oblasť ochrany zbierkových predmetov VHM sa darí systémovo riešiť aj vďaka postupnému napĺňaniu *Koncepcie rozvoja rozpočtovej organizácie VHÚ na roky 2020 – 2030* (ďalej len „konceptia“), ktorá bola schválená na 8. a 9. rokovaní kolégia ministra obrany SR. Realizáciou opatrení tvoriacich obsah koncepcie sa výrazným spôsobom skvalitňujú podmienky pre odbornú správu zbierkových predmetov (výstavba prístreškov a modernej výstavnej haly veľkorozmerných zbierkových predmetov vo VHM Piešťany; zvýšenie limitov personálu, s dôrazom na postupne navýšenie počtu odborného personálu VHM v rokoch 2022 – 2030 – nárast o 11 zamestnancov).

Dňa 6. mája 2022 na letisku v Piešťanoch konal 2. ročník Festivalu letectva 2022. Podujatie sa organizovalo pri príležitosti 103. výročia tragickej smrti vojaka, vedca, diplomata a štátnika generála Dr. Milana Rastislava Štefánika. Súčasťou programu boli aj aktivity pripravené v areáli VHM Piešťany. Návštevníci festivalu si mohli prezrieť veľkorozmerné zbierkové predmety prezentované na vonkajšej ploche stálej expozície Vojenského historického múzea „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992“. Zamestnanci VHÚ – pracovníci Mo Piešťany VHM a spolupracovníci z piešťanského Klubu vojenskej histórie ČSLA, počas troch dní nepretržite poskytovali priaznivcom vojenskej minulosti Slovenska informácie o vystavovanej vojenskej technike.

VHÚ – VHM sa dňa 14. mája 2022 zapojil už do 18. ročníka celoeurópskeho podujatia s názvom „Noc múzeí a galérií“, ktoré býva organizované pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí pod patronátom Rady Európy. VHM Piešťany sprístupnilo návštevníkom vnútornú a vonkajšiu expozíciu. Pre verejnosť bol pripravený zaujímavý program v podobe prezentácie klubov vojenskej histórie KVH ČSLA Piešťany, KVH Red Eagles formou výstavy ručných palných zbraní. Súčasťou programu bola aj propagácia OS SR príslušníkmi Personálneho úradu OS SR – Regrutačnej skupiny Trenčín. Vojenský múzejníci počas celého podujatia premietali dokumentárne filmy s vojenskou tematikou. Návštevníci mali prvý raz možnosť vzhliadnuť stálu expozíciu Slováci v rovnošatách 1848 – 2020 vo večernom prítmí. Po zotmení boli pomocou LED svietidiel osvetlené niektoré vojenské lietadlá a vrtuľníky prezentované vo vonkajšej časti stálej expozície *Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992*. V neposlednom rade mali záujemci možnosť navštíviť multimedialnú prezentačnú miestnosť či využiť moderné IKT prostriedky, ako napríklad interaktívne dotykové infokiosky či infopanely.

VHM Svidník spolupracoval v rámci podujatia „Noc múzeí a galérií 2022“ s mestom Svidník, Centrom voľného času Svidník, s klubmi vojenskej histórie Dukla z Prešova, KVH Svoboda z Ruskova a KVH Karpaty zo Sniny. Záujemcovia o vojenskú minulosť Slovenska sa mohli oboznámiť so zmodernizovanou Centrálnou expozíciou *Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945* v objekte VHÚ – VHM Svidník až do neskorých večerných hodín. V areáli pred budovou múzea prebiehal medzitým bohatý sprievodný program, ktorý bol rozdelený na statické a dynamické ukážky. V rámci statických ukážok prezentovali naši múzejní pracovníci návštevníkom podujatia zaujímavé zbierkové predmety zo zbierok múzea – ručné palné zbrane z obdobia 1. svetovej vojny, medzivojnového obdobia, 2. svetovej vojny a československej povojnovej produkcie. Počas podujatia poskytli príslušníci Regrutačného strediska Prešov záujemcom množstvo informácií a propagačného materiálu o profesionálnej službe v OS SR. Ďalej boli pre návštevníkov počas dňa k dispozícii statické ukážky kolesovej techniky a výzbroje priamo podriadených útvarov 2. mechanizovanej brigády OS SR v Prešove ako aj vozidiel z výzbroje Vojenskej polície. Pre tých najmenších návštevníkov a ich rodičov bol k dispozícii stánok Centra voľného času Svidník, ktoré v ňom organizovalo rôzne zaujímavé detské aktivity. V rámci hlavného programu tohto zaujímavého podujatia sa o 14,30 h ako prví predstavili príslušníci 65. prieskumného práporu z Prešova ukážkou

nacvičenej zostavy a ukážkou boja zblízka. Nasledovali príslušníci Hasičského a záchranného zboru SR vo Svidníku, ktorí predviedli ukážku zásahu pri hasení horiaceho automobilu. Program pokračoval bojovou ukážkou, ktorú od 16,30 h zabezpečili opäť príslušníci 65. prieskumného práporu z Prešova.

Slovenské národné múzeum v spolupráci s VHÚ Bratislava otvorili 27. mája 2022 v Národnom múzeu v Prahe výstavu *Hrdinovia odboja*. Výstava prostredníctvom viac ako 50 zbierkových predmetov zo Slovenska približovala úspechy i tragédie nášho spoločného odbojového hnutia počas 2. svetovej vojny. Bola súčasťou výstavného projektu *Nikdy sa nevzdáme!*, ktorý v širších súvislostiach pripomína realitu Protektorátu Čechy a Morava, ako aj udalosti a osudy spojené s 38 dňami stanného práva, v období od 27. mája 1942 – deň atentátu na Reinharda Heydricha, a 3. júnom 1942. Výstavný projekt bol v Historickej budove Národného múzea pripravený pri príležitosti 80. výročia atentátu na Reinharda Heydricha, zastupujúceho ríšskeho protektora v Čechách a na Morave. Stredobodom výstavy bol Jozef Gabčík, ale v expozícii boli predstavené aj ďalšie významné osobnosti domáceho a zahraničného odboja – Ján Golian, Rudolf Viest, Otto Smik, Štefan Osuský, Milan Hodža či Vladimír Clementis. Výstavy *Nikdy sa nevzdáme!* a *Hrdinovia odboja* boli otvorené za osobnej účasti prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej a prezidenta Českej republiky Miloša Zemana.

V sobotu 10. septembra 2022 sa v priestoroch VHM Piešťany konal 14. ročník Dňa ozbrojených zložiek a záchranných systémov s deťmi. Záštitu nad týmto podujatím, na prípravách ktorého participovali VHÚ a Mesto Piešťany, prevzali minister obrany SR Jaroslav Naď a primátor mesta Peter Jančovič. Nechýbali ani divácky atraktívne zoskoky padákových odborníkov letectva, program Čestnej stráže ozbrojených síl SR, koncert Vojenskej hudby OS SR, ukážky práce Múzea SNP z Banskej Bystrice, služobnej hipológie zabezpečené odborom hipológie a kynológie Prezídia PZ SR, ďalej ukážky vyhládávania omamno-psychotropných látok kynológmi z Colného úradu a ukážky práce Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov a Hasičského a záchranného zboru Piešťany. Pre najmenších priateľov vojenskej minulosti Slovenska boli, okrem iného, pripravené aj rôzne súťaže, atrakcie či maľovanie na tvár. V popoludňajších hodinách bola súčasťou programu aj projekcia filmu – špeciálna predpremiéra filmu režiséra Tomáša Bojara „Let domov“, ktorý rozprával príbeh dvoch československých letcov RAF Františka Fajtla a Filipa Jánskeho.

V rámci udržateľnosti projektu Centrum výskumu zbierkových predmetov (ďalej len „CVZP“) VHÚ bolo doplnených na prezentovanie 30 zbierkových predmetov do e-bádateľne VHM a informačných kioskov umiestnených v expozíciách VHM v Piešťanoch a vo Svidníku.

10.1 Komisia na tvorbu zbierok:

Komisiu na tvorbu zbierok VHM („KTZ“) v roku 2022 tvorilo 15 členov. V priebehu roka 2022 zasadala desaťkrát. Spolu bolo predložených 164 návrhových a 43 dokumentačných listov (Mo Piešťany VHM predložilo 142 návrhových listov a 43 dokumentačných listov; Mo Svidník VHM predložilo 22 návrhových listov).

Mo Piešťany VHM predložilo 151 návrhových listov na zaradenie 5854 ks predmetov do Pomocného fondu. Mo Svidník VHM predložilo 1 návrhový list na zaradenie 1 ks predmetu do Pomocného fondu. Okrem pomocného fondu bolo za Mo Piešťany VHM predložených 166 návrhových listov na zaradenie 454 293 ks predmetov do Materiálu na ďalšie využitie.

VHM Mo Piešťany 185 ks v hodnote 331 137,00 €

• do zbierky číslo II – Pištole a revolvery	6 ks	v hodnote	750,- €
• do zbierky číslo III – Pušky a karabíny	58 ks	v hodnote	8 760,- €
• do zbierky číslo IV – Automatické zbrane	17 ks	v hodnote	12 600,- €
• do zbierky číslo VI – Tanky a obrnená technika	2 ks	v hodnote	100 000,- €
• do zbierky číslo VII – Letecká technika	1 ks	v hodnote	200 000,- €
• do zbierky číslo IX – Strelivo a náloživo	1 ks	v hodnote	5,- €
• do zbierky číslo XI – Chemický materiál	2 ks	v hodnote	1 700,- €
• do zbierky číslo XII – Automobilová technika	2 ks	v hodnote	700,- €
• do zbierky číslo XIV – Výstrojný materiál	22 ks	v hodnote	910,- €
• do zbierky číslo XV – Rady, vyzn., medaily	30 ks	v hodnote	2 700,- €
• do zbierky číslo XVII – Obrazy a plastiky	1 ks	v hodnote	40,- €
• do zbierky číslo XVIII – Proviantný materiál	1 ks	v hodnote	10,- €
• do zbierky číslo XIX – Rôzny múzejný materiál	5 ks	v hodnote	50,- €
• do zbierky číslo XX – Optický materiál	4 ks	v hodnote	1 300,- €
• do zbierky číslo XXI – Zdravotnícky materiál	4 ks	v hodnote	1 200,- €
• do zbierky číslo XXII – Písomnosti	29 ks	v hodnote	412,- €

VHM Mo Svidník 22 ks v hodnote 551,00 €

• do zbierky číslo I – Chladné zbrane	2 ks	v hodnote	250,- €
• do zbierky číslo III – pušky a karabíny	2 ks	v hodnote	25,- €
• do zbierky číslo IV – Automatické zbrane	1 ks	v hodnote	5,- €
• do zbierky číslo IX – Strelivo a náloživo	4 ks	v hodnote	70,- €
• do zbierky číslo XIV – Výstrojný materiál	6 ks	v hodnote	141,- €
• do zbierky číslo XXII – Písomnosti	7 ks	v hodnote	60,- €

Použité prírastkové čísla za rok 2022: v Mo Piešťany 2022/00001 P – 2022/00185 P
a v Mo Svidník 2022/00001 S – 2022/00022 S.

Počet zapísaných ZP vo Mo Piešťany v roku 2022 185 ks v celkovej hodnote 331 137,- €

z toho: prevodom	91 ks	v hodnote	323 940,- €
darom	33 ks	v hodnote	3 790,- €
výskumom	43 ks	v hodnote	2 792,- €
zámenou	18 ks	v hodnote	615,- €

Počet zapísaných ZP v Mo Svidník v roku 2022 22 ks v celkovej hodnote 551,- €

z toho: darom	16 ks	v hodnote	40,- €
kúpou	6 ks	v hodnote	141,- €

Počet zaevidovaných predmetov v registračnej knihe vo VHM Mo Piešťany 368 ks

z toho: darom	25 ks
prevodom	78 ks
výskumom	105 ks
z toho: počet zbierkových predmetov	113 ks
počet predmetov vo fonde materiál na ďalšie využitie (MDV)	61 ks
počet predmetov v pomocnom fonde (PF)	65 ks
počet neprevzatých predmetov	8 ks
počet nespracovaných predmetov	121 ks

Počet zaevidovaných predmetov v registračnej knihe VHM Mo Svidník	16 ks
z toho: darom	16 ks
z toho: počet zbierkových predmetov	16 ks

10.2 Správa o výpožičných, nájomných a darovacích zmluvách

VHM mal k 31. decembru 2022 uzavretých 61 platných výpožičných zmlúv. Z toho 24 s vojenskými útvarmi („VÚ“), 15 s rôznymi organizáciami a 22 s obcami, resp. mestami. V roku 2022 bolo uzatvorených 23 výpožičných zmlúv, 5 s VÚ OS SR, 8 s obcami a 8 s organizáciami (jeden dodatok s NM Praha a 2 dodatky so SNM Bratislava). V rámci kontrolnej činnosti bola vykonaná kontrola u 19 vypožičiavateľov, pričom bolo konštatované, že vypožičiavateľ užíva zbierkové predmety v súlade s dohodnutým účelom a vykonáva také ochranné, prípadne ďalšie opatrenia tak, aby nedošlo k zámene, odcudzeniu, strate, poškodeniu alebo zničeniu zbierkových predmetov. Zmluvný vzťah s mestom Sliač bol vypovedaný v zmysle r. z. č. VHÚ-46-42/2022 a č. VHÚ-41-1/2023.

Tab.: Výkon odbornej správy zbierkových predmetov od 01. 01. 2022 – 31. 12. 2022

Výkon odbornej správy zbierkových predmetov	Počet
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	20 497
Celkový počet prírastkových čísiel	19 631
– Mo VHM Piešťany	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	9 834
Celkový počet prírastkových čísiel	9 834
– Mo VHM Svidník	
Celkový počet zaevidovaných zbierkových predmetov – kusov	10 663
Celkový počet prírastkových čísiel	9 797
Nadobudnuté zbierkové predmety v roku 2022 dovedna VHM	207
Mo VHM Piešťany	185
Mo VHM Svidník	22
Chronologická evidencia – 1. stupeň v roku 2022	207
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ – 1.stupeň	19 050
Mo VHM Piešťany	9 834
Mo VHM Svidník	9 216
Počet zapísaných zbierkových predmetov v programe ESEZ – 2.stupeň	10 300
Mo VHM Piešťany	9 566
Mo VHM Svidník	734
Vyradenie múzejných predmetov v roku 2022	0
Ošetrovanie zbierkových predmetov spolu:	1 062
Základné ošetrovanie	
Mo VHM Piešťany	428
Mo VHM Svidník	577
Konzervácia	
Mo VHM Piešťany	19

Mo VHM Svidník	21
Čiastočné reštaurovanie Mo VHM Piešťany	7
Mo VHM Svidník	10
Kompletné reštaurovanie Mo VHM Piešťany	0
Mo VHM Svidník	0

Návštevnosť expozícií / výstav VHM za obdobie od 1. 1. 2022 – 30. 12. 2022

Pracoviská VHM	Počet návštevníkov
Expozícia VHM v Piešťanoch	8 320
Expozícia VHM vo Svidníku	12 139
Vyhliadková veža Dukla, od 1. 7. do 15. 10. 2020	6 300
Spolu	26 759

EXPOZÍCIE :

- expozície VHM v Piešťanoch „Výzbroj čs. armády v rokoch 1945 – 1992“ a „Slováci v rovnošatách 1848 – 2020“,
- expozícia VHM vo Svidníku „Vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945“,
- vyhliadková veža Dukla expozícia „Duklianske bojisko v premenách času 1944 – 2018“.

11. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA VHÚ V ROKU 2022

Prijatím Konceptie rozvoja VHÚ kolégiom ministra obrany SR dňa 12. septembra 2019 sa vytvorili predpoklady pre kvalitatívny posun rozvoja slovenskej vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva, vojenského múzejníctva, odbornej správy majetku štátu, s osobitným dôrazom na ochranu národných kultúrnych pamiatok. Zároveň sa vytvoril predpoklad pre zabezpečenie kvalitnejších pracovných podmienok pre zamestnancov VHÚ, ktorí sa aktívne podieľajú na zvyšovaní historického povedomia nielen zamestnancov MO SR a príslušníkov OS SR, ale aj širokej verejnosti. Jej realizáciou sa skvalitnili podmienky pre odbornú prácu vojenských historikov, vojenských archivárov a múzejných pracovníkov, ktorí sú výsledkami svojej práce nápomocní pri úsilí rezortu MO SR zameranom na zvyšovanie jeho dôveryhodnosti a pozitívnej prezentácii doma aj v zahraničí.

Realizáciou opatrení tvoriacich obsah Konceptie rozvoja VHÚ zameraných na ďalšie skvalitňovanie odbornej ochrany archívnych dokumentov a zbierkových predmetov sa od roku 2020 zlepšili podmienky pre ich odbornú správu. Zároveň sa vytvorili podmienky pre ďalšie skvalitňovanie služieb pri rôznych formách sprístupňovania archívnych dokumentov a zbierkových predmetov dokumentujúcich dejiny vojenstva a vojenské dejiny Slovenska v prospech odbornej, ale aj širokej laickej verejnosti všetkých vekových skupín.

12. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV VHÚ

Rezort MO SR – ústredný orgán štátnej správy MO SR: rozvoj vojenskej historickej vedy, rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti vojenskej historickej vedy, vojenského archívnictva a múzejníctva; odborná ochrana a využívanie národného kultúrneho dedičstva; expertízy, vojensko-historické analýzy, odborné stanoviská a podkladové materiály, návrhy rozkazov prezidenta SR k historickým výročiam, na zapožičanie bojových zástav vojenským útvarom a vojenským zväzkom, na zapožičanie historických názvov a čestných názvov vojenským útvarom a vojenským zväzkom, návrhy rozkazov ministra obrany na priznanie znakov vojenským útvarom, školám, ústavom a zariadeniam rezortu ministerstva obrany, návrhy príhovorov a prejavov k historickým výročiam, vojenská symbolika, publikačná činnosť...;

OS SR: publikačná činnosť, prednášky, vojensko-historické služby a iné druhy výstupov na podporu rozvoja vzdelávania a výchovy; odborná metodická a materiálna pomoc vojenským telesám v oblasti práce s vojenskými tradíciami;

Štátne orgány, inštitúcie, organizácie z iných rezortov: najmä Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zahraničných vecí (zastupiteľské úrady v zahraničí), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR: posudková a expertízna činnosť, odborné poradenstvo (medzinárodné dohody o vojnových hroboch, odškodňovanie, rehabilitácie...), opisy z archívnych dokumentov a výpisy z nich, odborné stanoviská pre potreby súdov, prokuratúr a vyšetrovateľov (vojnové represálie, vojnové zločiny...), referáty, prednášky.

Odborná a laická verejnosť: sprístupňovanie najnovších poznatkov vojenskej historickej vedy prostredníctvom publikačnej činnosti (syntézy, monografie, zborníky, odborný vojensko-historický časopis, štúdie, články), seminárov, konferencií, prednášok, výstav, poskytovania archívnych a knižničných služieb.